

NOKUTs tilsynsrapporter

Helse og oppvekst

AOF Haugaland

Oktober 2016

NOKUT

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved fagskolene. Dette gjør vi blant annet ved å godkjenne nye fagområder. NOKUT kan gi en tilbyder fullmakt til selv å opprette utdanningstilbud innenfor et begrenset fagområde. For å få denne fullmakten må fagområdet være godkjent, og tilbydere må oppfylle flere betingelser.

Tilbyder/Utdanningssted:	AOF Haugaland
Fagområdets navn:	Helse og oppvekst
Sakkyndige:	Marta Grongstad (leder), Tone Hee Åker, Victoria Søyland (student), Ida Pleym Sandvik
NOKUTs saksbehandlere:	Nicholas Johansen, Ine Merete Andersen
Dato for vedtak:	25. oktober 2016
NOKUTs saksnummer	15//700, 16/00160

Forord

Tilbyder av utdanning som er godkjent som fagskoleutdanning, kan på bestemte vilkår få fullmakt til selv å opprette fagskoleutdanninger innen avgrensede fagområder jf. § 2 i fagskoleloven. Søknad om godkjenning av fagområde skal vurderes opp mot krav i kapittel 4 i fagskoletilsynsforskriften.

Herved fremlegges rapport om godkjenning av fagområdet *helse og oppvekst* fra AOF Haugaland. Vurderingen som er nedfelt i tilsynsrapporten, er igangsatt på bakgrunn av søknad fra AOF Haugaland til søknadsfristen 1. november 2015. Denne rapporten viser NOKUTs vurdering av forutsetningene for å søke om og kunne få godkjenning av fagområde, den sakkyndige vurderingen, AOF Haugalands tilsvar til foreløpig rapport og komiteens og NOKUTs tilleggsvurderinger.

NOKUTs konklusjon er at AOF Haugalands søknad, om fagområdegodkjenning for *helse og oppvekst*, på en tilfredsstillende måte oppfyller kravene i fagskoleloven, fagskoletilsynsforskriften og forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning.

Oslo, 25. oktober 2016

Terje Mørland
direktør

Innhold

1	Informasjon om søkeren	1
1.1	Kort presentasjon av tilbyder og fagområde.....	1
2	Beskrivelse av vurderingsprosessen	2
2.1	Administrativ gjennomgang av søknaden	2
2.2	Oppnevning av sakkyndig komité	2
2.3	Forberedelse til institusjonsbesøk.....	2
2.4	Institusjonsbesøk	3
2.5	Sakkyndig rapport.....	3
2.6	Tilbyders uttalelse om rapporten og vedtak i NOKUTs styre	3
3	Innledende vurdering	4
3.1	Oppsummering	4
3.1	Vilkår for å kunne søke om godkjenning som tilbyder	4
3.2	Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1).....	5
3.3	Konklusjon etter innledende vurdering	10
4	Krav for godkjenning av fagområde	11
4.1	Oppsummering	11
4.2	Forutsetninger for godkjenning av fagområde (§ 4-1)	12
4.3	Fagområdets avgrensning (§4-2)	13
4.4	Tilbyders primærvirksomhet (§4-3)	15
4.5	Tilbyders organisering og infrastruktur (§4-4).....	17
4.6	Fagmiljøet (§4-5).....	27
4.7	Samarbeid med yrkesfeltet (§4-6)	37
4.8	Konklusjon etter sakkyndig vurdering	40
6	Tilsvarsrunde	42
6.1	Søkerens tilbakemelding.....	42
6.2	Sakkyndig tilleggsvurdering.....	45
6.3	Endelig konklusjon fra sakkyndig komité	50
6.4	NOKUTs tilleggsvurdering og konklusjon.....	50
7	Vedtak	56
8	Dokumentasjon	57
9	Vedlegg 1 – Sakkyndig komité	58

1 Informasjon om søkeren

1.1 Kort presentasjon av tilbyder og fagområde

AOF Haugaland fikk sin første NOKUT-godkjenning i 2007 for utdanningen *kreftomsorg og lindrende pleie*. En stedbasert utdanning på tre studiesteder med et omfang på 60 fagskolepoeng. Siden den tid har AOF Haugaland søkt flere ganger om godkjenning av nye utdanninger, nye studiesteder og endring av eksisterende utdanninger. I dag har AOF Haugaland godkjenning for 14 ulike fagskoleutdanninger, alle innenfor fagområdene helse og oppvekst. Godkjenningene gjelder på ni ulike studiesteder (i parentes er antallet aktive studenter angitt, som rapportert til DBH-F):

- Haugesund (166¹)
- Sauda
- Sand i Suldal kommune (11)
- Etne
- Stavanger (16)
- Ølen
- Bryne (24)
- Karmøy (20)
- Kristiansand (14)
- Suldal

Fagskoleutdanningene som er godkjent av NOKUT er:

- Psykisk helsearbeid
- Helse, aldring og aktiv omsorg
- Kreftomsorg og lindrende pleie
- Rehabilitering
- Spesialpedagogikk og flerkulturelt arbeid
- Miljøarbeid rettet mot mennesker med funksjonsnedsettelse/utviklingshemming
- Kroniske sykdommer hos voksne og eldre med fokus på diabetes, hjertesvikt og kols
- Tverrfaglig miljøarbeid innen rus og psykisk helsearbeid
- Omsorg for mennesker med nevrologiske lidelser
- Barn med særskilte behov
- Demensomsorg
- Ernæring i pleie- og omsorgstjenester
- Ernæring i barnehage, skole og SFO
- Helse, miljø og sikkerhet (ikke innenfor fagområdet)

AOF Haugaland søkte NOKUT 1. november 2015 om godkjenning av fagområdet *helse og oppvekst*. Søknaden gjelder også fullmakt til å opprette utdanninger på nye studiesteder. Søknaden gjelder ikke fullmakt til å opprette nettbaserte utdanninger.

---

¹ «Haugaland» i DBH-F, men det er høyst sannsynlig at dette er studiestedet i Haugesund.

2 Beskrivelse av vurderingsprosessen

I dette kapittelet beskriver NOKUT hvordan vi gikk frem i behandlingen av søknaden fra AOF Haugaland om godkjenning av fagområdet *helse og oppvekst*.

2.1 Administrativ gjennomgang av søknaden

Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av fagområde. NOKUT sikrer så at tilbyder og søknaden tilfredsstillende forutsetningene for videre behandling, jf. fagskoletilsynsforskriften § 4-1.

NOKUT kontrollerer om styringsordning, reglement og system for kvalitetssikring tilfredsstillende forutsetningene i fagskoletilsynsforskriften § 3-1 og kapittel 5.

NOKUTs vurderinger samles i kapittel 2 og 3 i rapporten som skal sendes til tilbyder. For tilbydere som søker om godkjenning av fagområde, stilles det krav om tilfredsstillende rutiner for etablering av nye utdanningstilbud som en del av system for kvalitetssikring. Vurderingen av rutinen er svært sentral dersom tilbyder skal få fullmakt til selv å opprette tilbud innenfor et fagområde, og vil derfor vurderes av sakkyndig komité i samarbeid med NOKUT senere i prosessen.

Dersom det er større mangler i styringsordning, reglement, og system for kvalitetssikring, avslutter NOKUT saken med et negativt vedtak etter den administrative gjennomgangen av søknaden. Søkeren kan da tidligst søke om ny godkjenning i neste søknadsrunde. Dersom det er mindre forhold som tilbyder må eller bør endre, sendes vurderingen av styringsordning, reglement og system for kvalitetssikring til tilbyder sammen med rapportutkastet fra sakkyndig komité.

2.2 Oppnevning av sakkyndig komité

25. januar 2016 sendte NOKUT tilbyder et forslag til sakkyndig komité, og ga tilbyder en frist på én uke til å uttale seg om forslaget før komiteen kunne oppnevnes. AOF Haugaland meldte ifra samme dag at de ikke hadde noen innvendinger mot forslaget.

NOKUT oppnevnte følgelig en komité med fire medlemmer til vurdering av søknaden om fagområdegodkjenning. Et av komitémedlemmene er utpekt som leder for komiteen. Komiteen har ansvar for de faglige vurderingene i rapporten som sendes til tilbyder, og for at rapporten i sin helhet gir en riktig og god fremstilling av den informasjonen de sakkyndige har mottatt gjennom søknaden og institusjonsbesøket. NOKUTs saksbehandlere fungerer som sekretærer for komiteen.

2.3 Forberedelse til institusjonsbesøk

Når de sakkyndige var oppnevnt, formidlet NOKUT oppdraget til de sakkyndige og fastsatte med komiteens medlemmer å ha oppstartsmøte 4.mars. Under oppstartsmøtet med den sakkyndige komiteen gjennomgikk NOKUT de sakkyndiges oppdrag og kravene som skal vurderes. Det ble også

jobbet med programmet for institusjonsbesøket og intervju spørsmål til de gruppene som skal intervjues.

På forberedelsesmøtet diskuterte de sakkyndige også søknaden med vedlegg, og avklarte om de hadde behov for mer skriftlig informasjon for å kunne vurdere søknaden.

NOKUTs saksbehandlere avla 9. mars 2016 et forberedende besøk ved institusjonen. Under dette besøket diskuterte saksbehandlerne og institusjonens kontaktperson det foreløpige programmet, og forholdene ble lagt til rette for institusjonsbesøket. Etter det forberedende besøket ble tilbyder og de sakkyndige sendt det endelige programmet for institusjonsbesøket, hvori det blant annet ble oppgitt hvilke grupper av ansatte og studenter de sakkyndige ønsket å snakke med. Komiteen ønsket noe ytterligere dokumentasjon i forbindelse med søknaden, som ble sendt til NOKUT i etterkant av det forberedende besøket men før institusjonsbesøket.

2.4 Institusjonsbesøk

Institusjonsbesøket ble avtalt lagt til 7. og 8. april. Under institusjonsbesøket intervjuet komiteen personer og grupper etter et program som var satt opp på forhånd, jf. punkt 2.3. Tilbyder viste også komiteen rundt i institusjonens undervisnings- og velferdslokaler.

2.5 Sakkyndig rapport

Komiteen samler sine vurderinger, konklusjoner og anbefalinger i en skriftlig rapport. Rapporten utgjør en del av NOKUT-styrets grunnlag for godkjenning av fullmakt til å opprette og endre utdanninger og studiesteder innenfor fagområdet. I rapporten vil komiteen avgjøre hvorvidt alle de aktuelle kravene i fagskoletilsynsforskriften kapittel 3–5 anses som oppfylt på en tilfredsstillende måte. Komiteens anbefalinger (bør-punkter) er råd fra de sakkyndige, og vil ikke ha betydning for vedtaket. Etter at NOKUT har kvalitetssikret rapporten, vil vi sende et rapportutkast til tilbyder. Tilbyder får frist på én uke for kontroll av eventuelle faktiske feil og misforståelser. Den sakkyndige komiteen vurderer tilbakemeldingene fra institusjonen, og sender så rapportutkastet tilbake til NOKUT. NOKUT utformer så en foreløpig rapport som sendes til tilbyder for tilsvaret.

2.6 Tilbyders uttalelse om rapporten og vedtak i NOKUTs styre

Hvis ett eller flere kriterier ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, får søkeren minimum seks uker på å uttale seg om den foreløpige rapporten (tilsvaarsrunde), jf. forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-1 (3).

I tilsvaarsrunden tillater NOKUT mindre justeringer i forhold til den opprinnelige søknaden. Hvis søkeren, i sitt tilsvaret, kommer med større endringer, anser NOKUT dette for å være en ny søknad. Dette vil derfor ikke bli tatt hensyn til i den endelige rapporten.

Hvis søkeren har kommet med et tilsvaret innen fristen, og denne tilbakemeldingen ikke medfører større endringer i forhold til den opprinnelige søknaden, vil NOKUT og den sakkyndige komiteen vurdere tilsvaret. Vurderingene av den eller de aktuelle kravene som ikke var tilfredsstillende oppfylt kan

enten bli opprettholdt, eller så kan NOKUT og den sakkyndige komiteen endre sin konklusjon til fordel for søkeren.

NOKUTs styre fatter vedtak på grunnlag av den endelige rapporten. Rapporten og vedtaket blir publisert på NOKUTs nettsider.

3 Innledende vurdering

Teksten i dette kapitlet er NOKUTs administrative vurdering av de grunnleggende forutsetningene som må være oppfylt for kunne tilby fagskoleutdanning. Noen av kravene vurderes både av NOKUTs administrasjon og den sakkyndige komiteen.

Der det forekommer «vi» i kapittel 2, er det et uttrykk for NOKUTs administrasjon. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

3.1 Oppsummering

Tilbyder dokumenterer et godt system for kvalitetssikring. Understøttet av intervjuer på institusjonsbesøket og de vedlagte årsrapportene har vi inntrykk av at et meget tilfredsstillende kvalitetsarbeid gjøres ved AOF Haugaland.

I vår vurdering av vilkårene for å kunne søke om godkjenning av fagområde og vår vurdering av de grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning, finner vi forhold ved garanti-/forsikringsordningen, styreordningen, vitnemålet, reglementet og klagebehandlingen som ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte. Flere av disse forholdene har ikke blitt påpekt av NOKUT i tidligere vurdering og vi vurderer i tillegg at disse ikke er av et omfang eller natur som skal hindre søknaden fra å behandles.

3.1 Vilkår for å kunne søke om godkjenning som tilbyder

Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning
§ 5-2 (2) Vilkår for å kunne søke om godkjenning som tilbyder:

- a) Tilbyderen må ha uteksaminert kandidater i minst én godkjent fagskoleutdanning i minst to år.
- b) Tilbyderen må ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring, jf. denne forskrift § 5-3.
- c) Tilbyderen må dokumentere deltakelse i garanti- eller forsikringsordning som sikrer studenter erstatning dersom tilbyder frivillig eller pålagt brått stanser en utdanning, hvor det er studenter som ikke har fullført utdanningen etter oppsatt plan.

Vurdering

Uteksaminerte kandidater

Søknadens Vedlegg 1, Tabell for opptak og gjennomføring for utdanningene innen fagområdet, presenterer opptaksgrunnlag og gjennomføring i tidsperioden 2008–2015 for alle utdanningene, i den grad de har vært aktive de årene. Tabellene viser at tilbyder har uteksaminert kandidater i fem

utdanninger, minst to år. Tabellene viser også til tider store frafall, men vi finner at dette begrunnes godt i årsrapportene og anser derfor gjennomstrømmingen som tilfredsstillende.

Tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring

Tilbyder har et tilfredsstillende kvalitetssikringssystem. Se vurdering under punkt 3.2.1 Krav i fagskoleloven med forskrifter.

Deltakelse i garanti- eller forsikringsordning

Bekreftelse på garantiordning ble behandlet og vedtatt i AOF Haugaland's styremøte 29. oktober 2015. Garantiordningen følger søknaden som vedlegg 2.13. AOF Haugaland vil sikre studentene erstatning, i form av å fullføre utdanningen et annet sted eller monetær erstatning, dersom tilbyder frivillig eller pålagt brått må stanse en utdanning som har studenter i normert løp. Det planlegges å sette av 1000 kroner per student innen fagområdet, men minst 300 000 kroner, på en sperret konto som kun kan åpnes etter tilsagn fra NOKUT, når et av to kriterier møtes – a) når utdanning stanses eller b) garantiordningen avvikles. Forum for Fagskoler får ifølge ordningen en rolle som tilrettelegger dersom kriterium a) møtes. Siste avsnittet i dokumentet er markert gult, det er uklart hva hensikten med dette er; kanskje det er noe AOF Haugaland er særlig usikre på. Den markerte teksten lyder som følgende: «Dersom studenttallet faller over en periode på mer enn ett år, vil AOF Haugaland kunne be NOKUT om å få tilbakebetalt den delen av garantien som ligger over det den faktisk skulle ha vært.» Vi anser ikke denne klausulen som tilfredsstillende. Det må konkretiseres hva som ligger i fallende studenttall og hvor lang perioden med fallende studenttall må være før midler på garantikontoen frigjøres. Vi anser det som hensiktsmessig å angi et intervall med kritisk prosentandel og en periode på minst tre år.

NOKUT kan ikke ha en rolle i ordningen rundt garanti- eller forsikringsordning. Tilbyder derfor må utforme en ordning som ikke involverer NOKUT.

Tilbyder må legge frem avtale med Forum for Fagskoler, og eventuelle andre aktører, hvor ansvarsforhold tydelig fremgår.

Konklusjon

Nei, kravet om deltakelse i garanti- eller forsikringsordning er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- konkretisere detaljer i klausulen som åpner for at garantimidler frigjøres fra kontoen
- utforme en ordning som ikke involverer NOKUT
- legge frem avtaler som bekrefter at Forum for Fagskoler, og eventuelle andre aktører, påtar seg ansvar i garantiordningen og avtalene må tydelig fremstille hva ansvaret innebærer

3.2 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)

3.2.1 Krav i fagskoleloven med forskrifter

- (1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav:
- a) Grunnlag for opptak. Grunnlaget for opptak skal være relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Søkere har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse.

- b) System for kvalitetssikring
- c) Organisasjon og ledelse. Det er tilbyders styre som er ansvarlig for utdanningen.
- d) Studentenes læringsmiljø og rettigheter.
- e) Vitnemål.
- f) Reglement. Reglementet skal fastsette studentenes rettigheter og plikter, og være utformet slik at det sikrer lik og upartisk behandling.
- g) Klageinstans. Styret selv fastsetter regler for klagebehandling. Minst én student skal være medlem i klageinstansen.

Vurdering

System for kvalitetssikring

Tilbyder fikk sitt system for kvalitetssikring godkjent av NOKUT 11. juli 2011, jf. NOKUTs sak 11/242. Systemet for kvalitetssikring ble i forbindelse med sak 14/517 vurdert som meget tilfredsstillende i forhold til fagskoletilsynsforskriften. I fagskoletilsynsforskriften stilles ytterligere krav til et fungerende system for kvalitetssikring hos tilbydere som ønsker fagområdegodkjenning. I denne rapporten vil vår vurdering av systemet begrenses til disse kravene:

- § 5-1 (6): For tilbydere som søker godkjenning av fagområde, må systembeskrivelsen inneholde rutine for etablering av nye utdanninger, jf. § 4-4 d).
- § 5-1 (7): Tilbyder som søker godkjenning av fagområde må kunne dokumentere jevnlig dialoger med samarbeidspartnere, jf. § 4-6, og vise hvordan informasjonen brukes i den årlige gjennomgangen av utdanningskvaliteten, jf. § 5-1(4).
- § 5-2 (2): For tilbydere som søker om godkjenning av fagområde skal NOKUT kontrollere tilbyders bruk av kvalitetssikringssystemet.

Rutiner for oppretting og endring

Kravet om tilfredsstillende rutiner for oppretting av nye utdanninger og videre utvikling av etablerte utdanninger vurderes av de sakkyndige i punkt 4.5.4 Rutiner for oppretting og endring av utdanninger.

Jevnlige dialoger med samarbeidspartnere

Systembeskrivelsen, punkt 2.1.4, omtaler eksterne interessenters vurdering av utdanningen og inkluderer rutine for regelmessige møter med samarbeidspartnere (minst én gang i året). Årsrapportene tydeliggjør at de fleste ønsker et årlig møte, mens noen ønsker to. Systembeskrivelsens Vedlegg 6: Rapport fra møte med yrkesfeltet er et skjema for rapportføring av møtene.

Ifølge årsrapportene for 2012, 2013, 2014 og 2015 hadde AOF Haugaland henholdsvis 10, 12, 24 og 26 samarbeidsmøter i løpet av årene. De fleste møtene har vært med representanter fra kommuner i Haugalandsregionen. AOF Haugaland rapporterer også at de møter med helseforetak, praksisfeltet og Fagforbundets lokale avdelinger på Haugalandet.

Systembeskrivelsen, årsrapportene og intervjuobjektene på institusjonsbesøket antyder at AOF Haugaland har et aktivt og velfungerende samarbeid med yrkesfeltet.

Se også de sakkyndiges vurdering i punkt 4.7 Samarbeid med yrkesfeltet.

Bruk av kvalitetssikringssystemet

Tilbyders system for kvalitetssikring ble først godkjent av NOKUT i sak 11/242, 11. juli 2011. Systemet har vært i bruk, uten kritiske bemerkninger fra NOKUT, i mer enn ett år etter godkjenning av systemet og oppfyller dermed § 4-4 g) i fagskoletilsynsforskriften.

Med søknaden har tilbyder lagt årsrapportene for henholdsvis 2012, 2013 og 2014. Årsrapporten for 2015 ble overlevert til NOKUTs saksbehandlere og de sakkyndige på institusjonsbesøket. På institusjonsbesøket fikk vi inntrykk av at forhold som ble meldt inn ble tatt hånd om. Årsrapportene gir samme inntrykk av at kvalitetsarbeidet er noe som står høyt hos AOF Haugaland. I årsrapportene gjøres godt arbeid med å fremstille resultatene av evalueringene og drøfting av disse. Der det er behov og mulighet for tiltak finner vi at det nevnes at dette skal tas tak i. I årsrapporter fra påfølgende år finner vi status på tiltaksforslag. For eksempel kan vi lese av Årsrapport 2014, punkt 9.2 Prioriteringer og tiltak for videre arbeid, at tilbyder skulle revidere alle studieplanene slik at de har samme utforming og at det skal utarbeides opplæring for praksisveiledere. I Årsrapport 2015, punkt 9.1 Oppsummering av tiltak, finner vi at samtlige av tilbyders studieplaner nå har samme utforming og at et opplegg for opplæring for praksisveilederne har blitt utarbeidet.

Intervjuene på institusjonsbesøket og årsrapportene gir tydelig inntrykk av en god kvalitetskultur og bruk av kvalitetssikringssystemet ved AOF Haugaland. Vi finner dette meget tilfredsstillende.

Organisasjon og ledelse

NOKUT har tidligere funnet styreordningen tilfredsstillende, jf. NOKUTs sak 11/416. Tilbyder har lagt ved vedtekter datert 14. april 2011 og styrereglement datert 9. februar 2012.

Styrets sammensetning oppfyller lovens krav, og det fremgår tydelig hvordan representanten for de ansatte velges. Det fremgår av styrereglementet hvordan studentrepresentanten velges og hvilke rettigheter denne har. Dette må også fremgå av styrevedtektene.

Med fagskoletilsynsforskriften av desember 2013 kom en presisering om at styrets ansvar må fremgå eksplisitt av styrevedtektene, jf. merknader til forskriften § 3-1 (1) c. AOF Haugalands styreordning oppfyller derfor ikke NOKUTs krav ettersom beskrivelsen av fagskolevirksomhet og styrets ansvar over fagskolevirksomheter kun nevnes i deres *styrereglement*, som kan ha en annen juridisk status. Tilbyder må sørge for at styrets oppgaver og ansvar i forbindelse med fagskoledriften fremgår tydelig av *styrets vedtekter*. Dette har ikke NOKUT kommentert i tidligere vurdering. I tillegg, ettersom styrets ansvar, slik det fremgår av styrereglementet, i stor grad dekker de forholdene styret er pålagt å ta ansvar for etter fagskoleloven, har ikke dette vært utslagsgivende i å stoppe oversendelse til sakkyndig vurdering.

Styrets ansvar i styrereglementet dekker i stor grad de forholdene styret er pålagt å ta ansvar for etter fagskoleloven, men det forekommer mangler som vi nå vil påpeke. Disse må rettes opp og inkluderes i styrets vedtekter.

Forhold som må korrigeres

Det fremgår av styrevedtektene § 2 at «AOF Haugaland godtar AOF Norges sentrale vedtekter, prioriteringer og vedtak fattet i AOFs sentrale organer. AOFs kvalitetssystemer, regnskapsrutiner og intern kontrollregler skal følges». Styret er ansvarlig for kvalitetssikring av fagskoleutdanning, og skal derfor selv kunne fatte vedtak om hvorvidt de vil følge kvalitetssikringssystemet for AOFs sentrale organer. Slik styrevedtektene nå er formulert ser det ut til at det er årsmøtet (eier) og ikke styret selv som bestemmer hvilket system for kvalitetssikring som skal følges. Ulike forhold i vedtektene får oss til å sette spørsmålsteget ved hvorvidt AOF Haugalands styre kan anses som det øverste ansvarlige styringsorganet – dette må tydeliggjøres.

Det fremgår av styrereglementet at studentrepresentant har møte-, tale- og forslagsrett, men det må også fremgå at styrets studentrepresentant også har stemmerett i klagesaker som styret skulle måtte behandle, jf. neste avsnitt. Det må også tydeliggjøres at studentrepresentanten i styret har personlig vara ved behandling av klagesaker. Se også vurdering av klageinstansen under.

Det står i styrereglementet punkt 5. i) at styret har ansvar for å «opprette klagenemnd for fagskoleutdanningen, fastsette sammensetningen av og kompetansen til klagenemnda», men i henhold til lovverket må det presiseres at styret *velger* om det vil behandle klager, eller opprette en klagenemnd. Presiseringen er viktig fordi styrevedtekter ofte vedtas av andre enn styret selv (for eksempel styrets/fagskolens eier), og slik styrevedtektene nå er formulert, åpner det for at eieren bestemmer hvem som skal behandle klager, mens fagskoleloven sier at styret selv skal bestemme dette.

Styret har ansvar for å ansette den administrative og faglige ledelsen. Det er tydelig av styrereglementet at styret ansetter den faglige ledelsen og daglig leder. Det er uklart om det kun er daglig leder som utgjør den administrative ledelsen. Hvis det ikke er tilfellet må det tydeliggjøres at styret ansetter den administrative ledelsen.

Det fremgår av styrereglementet at styret har det overordnede ansvaret for ansattes helse, miljø og sikkerhet og studenters/deltakeres totale læringsmiljø. Tilbydere må tydeliggjøre at styret har ansvar for studentenes fysiske og psykiske arbeidsmiljø.

Punkt 5. g) i styrereglementet fastsetter at styret har ansvar for å «sikre at det er etablert et samarbeid med studentorganet om studentenes læringsmiljø». Slik bestemmelsen nå er skrevet, kan det virke som om styret kun behøver legge til rette for et samarbeid mellom studentene og noen andre. Det er tilbyders ansvar, som definert i fagskoleloven § 4 og 4a, å legge til rette for oppretting av studentorgan for å ivareta studentenes interesser og samarbeid med ledelsen. Styret har et direkte ansvar i å samarbeide med et eventuelt studentorgan om læringsmiljøet og dette må fremgå tydelig av styrevedtektene.

I fagskoleloven § 4 og 4a er det oppgaver som omtales som «tilbyders ansvar». Styret skal enten ta ansvar for disse oppgavene selv, eller delegerer dem til fagskolens administrasjon. Dersom oppgaver delegeres til administrasjonen skal dette gjøres gjennom et fullmaktsdokument eller styrevedtak; dersom styret tar ansvaret for oppgavene må de, som andre oppgaver, fremgå eksplisitt av styrevedtektene.

Tilbyders ansvar om å fastsette krav til lærer- og instruktørkompetanse og ledelse fremgår delvis av styrereglementet, i det at styret har ansvar for å fastsette krav til lærere og sensorer. Det er uklart hvorvidt styret har ansvaret for å fastsette krav til ledelsen, eller om det er delegert til fagskolens administrasjon. Vi ønsker en kort redegjørelse av dette, og hvis det er styrets ansvar må det fremgå av styrevedtektene.

Utkast til nye vedtekter

Underveis i prosessen ble AOF Haugaland informert om at det var mangler i vedtektene. NOKUT fikk tilsendt et utkast til reviderte vedtekter. Vi har ikke gjort en fullstendig vurdering av dette utkastet, men kan kommentere at det i det reviderte dokumentet

- er tydeliggjort at AOF Haugaland er ansvarlig for fagskoledriften
- fortsatt ikke fremgår eksplisitt hva som er styrets ansvar og oppgaver

- fortsatt ikke fremgår at studentrepresentanten i styret har stemmerett og personlig vara dersom styret velger å behandle klage

Vitnemål

Tilbyders mal for vitnemål er vedlagt søknaden som vedlegg 2.10. Malen inneholder all nødvendig informasjon. Vitnemålet tilfredsstillende kravene i fagskoleloven med forskrifter.

I reglementet mangler det i §5.17 *Vitnemål - karakterutskrift* å informere om at vitnemålet også skal viser utdanningens emner og eventuell praksis. Oversikten dere har i malen er tilfredsstillende.

Reglement

NOKUT har tidligere funnet reglementet tilfredsstillende, jf. NOKUTs sak 12/137. Tilbyder har lagt ved reglement som sist ble revidert og godkjent av styret for AOF Haugaland 29. oktober 2015.

I §3.2.1 *Studentrådets styre* fremgår informasjon om at studentrådets styre velger en representant, med personlig vara, til å delta med møte-, tale- og forslagsrett i AOF Haugalands styre når de behandler saker av betydning for fagskoleutdanning. Her bør det også nevnes at studentrepresentanten i styret har stemmerett når fagskolestyret behandler klagesaker.

Av §7.3 *Klagenemnd* fremgår det at det er en studentrepresentant i klagenemnden. Det presiseres ikke at studentrepresentanten i klagenemnden skal ha personlig vara. Dette må fremgå.

Innhold i §5.10 *Sensur* er uklar og muligens tvetydig. Paragrafen er også uklar på grunn av feilaktig nivåinndeling: Nivåinndelingen antyder at a, b og c er direkte underpunkter av punkt 1, men det gir liten mening. Det virker som 1, a og b er likestilte punkter (dog b henviser til noe «over seg» [«ved bedømmelse av andre prøver ...»]), mens c kunne angå henholdsvis 1, a og b. Det er motstridende informasjon i at det i 1 står at det skal være minst to sensorer, hvorav en ekstern, mens det i b står at det *eventuelt* skal være en ekstern sensor, og i c angis også eksterne sensorer å være en eventualitet – dette forsterkes av punkt 2 («Dersom det ikke benyttes ekstern sensor ...»). Tilbyder må renskrive §5.10, punkt 1 a–c, slik at det er entydig hvilken sensorordning som gjelder hvilke formål.

Tilbyders reglement tilfredsstillende ellers kravene i fagskoleloven og tilhørende forskrifter.

Klageinstans

I fagskoletilsynsforskriften stilles det krav om at det skal være en studentrepresentant med personlig vara i klageinstansen.

I søknaden angis det at AOF Haugaland har opprettet klagenemnd. Rutinen for klagebehandling og klagenemndas sammensetning følger søknaden som vedlegg 2.12. I denne rutinen står: «Klagen behandles av en klagenemnd som er oppnevnt av styret.» Jf. vår vurdering av styrereglementet, må det fremgå at styret velger om de vil behandle klage selv eller oppnevne en særskilt klagenemnd.

Det fremgår tydelig av den vedlagte rutinen at studentene i studentrådet oppnevner studentmedlemmet og personlig «vara» [sic] til klagenemnden. Det fremgår ikke av rutinen, styrevedtektene eller styrereglementet at studentrepresentanten i styret har personlig vara og stemmerett når styret behandler klagesaker. Dette må fremgå.

3.3 Konklusjon etter innledende vurdering

Søknaden går videre til sakkyndig vurdering, men for en eventuell godkjenning må tilbyder

- sørge for at styrets oppgaver og ansvar i forbindelse med fagskoledriften fremgår tydelig av styrets vedtekter (ikke *styrereglementet* som nå er tilfellet)
- la det fremgå av styrets vedtekter hvordan studentrepresentanten velges og hvilke rettigheter denne har
- tydeliggjøre hvorvidt AOF Haugalandts styre er det øverste ansvarlige styringsorganet
- la det fremgå av styrets vedtekter at styrets studentrepresentant har stemmerett og personlig vara ved behandling av klagesaker i styret
- tydeliggjøre at styret kan *velge* om det vil behandle klager eller opprette en klagenemnd
- tydeliggjøre at styret ansetter den administrative ledelsen
- tydeliggjøre at styret har ansvar for studentenes fysiske og psykiske arbeidsmiljø.
- tydeliggjøre at styret har ansvar i å direkte samarbeide med studentorganet om læringsmiljøet
- tydeliggjøre hvorvidt styret har ansvaret for å fastsette krav til ledelsen, eller om det er delegert til fagskolens administrasjon
- i reglementet §5.17, *Vitnemål - karakterutskrift*, informere om at vitnemålet skal vise utdanningens emner og eventuell praksis
- i reglementet §7.3, *Klagenemnd*, presisere at studentrepresentanten i klagenemnden skal ha personlig vara
- renskrive §5.10, *Sensur*, punkt 1 a–c, slik at det er entydig hvilken sensorordning som gjelder hvilke formål
- inkludere i rutinen for klagebehandling at studentrepresentanten i styret har personlig vara og stemmerett når styret behandler klagesaker

Tilbyder bør nevne i reglementet §3.2.1, *Studentrådetets styre*, at studentrepresentanten i styret har stemmerett når fagskolestyret behandler klagesaker.

4 Krav for godkjenning av fagområde

Teksten i dette kapittelet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer «vi», er det et uttrykk for de sakkyndige. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

4.1 Oppsummering

AOF Haugaland har søkt om fagområdegodkjenning innen helse og oppvekst. Søknaden er vurdert på bakgrunn av skriftlig søknad til NOKUT og institusjonsbesøket i Haugesund 6. og 7. april 2016. Tilbyder har per i dag 14 godkjente fagskoleutdanninger på 10 ulike studiesteder og er en veletablert utdanningsinstitusjon i Haugaland. Tilbyder kan vise til et godt beskrevet kvalitetssikringssystem og et tydelig fokus på studentgjennomstrømning og studentenes trivsel. Tilbyder har moderne og godt utstyrt lokaler i Haugesund og dette synes også tilfredsstillende ivare tatt på øvrige studiesteder. På institusjonsbesøket hadde vi samtaler med studenter, ansatte og samarbeidspartnere og alle ga uttrykk for at de hadde et godt samarbeid med AOF Haugaland, og at utdanningene som ble tilbudt var etterspurt og av høy kvalitet. Tilbyder ga selv uttrykk for at en av deres styrker var det gode samarbeidet med arbeidslivet i Haugaland, og dette ble bekreftet under samtaler i løpet av institusjonsbesøket.

Det er flere viktige forhold som vurderes som mangelfulle og som vi mener tilbyder må utdype og forbedre.

Det gjelder særlig at fagskolens fagmiljø må være stort, stabilt og kompetent nok for å sikre kvalitet på alle studietilbudene som AOF Haugalandet tilbyr. Vi mener at de fast ansatte ved AOF Haugaland har mangelfull spisskompetanse og relevant oppdatert yrkeserfaring innen flere av de fagskoleutdanningene som tilbys. Det er derfor nødvendig at faglærerne, slik de benyttes i dag, har et mer formalisert samarbeid og ansettelsesforhold ved fagskolen, slik at de dekker behovet for nødvendig spisskompetanse på de områdene de tilbyr fagskoleutdanning. Det er også behov for mer formaliserte møtepunkter slik at de ansatte har mulighet til å samarbeide for å videreutvikle sin faglige og pedagogiske kompetanse. Her mener vi at faglærerne må defineres inn som en del av de ansatte og at de inkluderes inn i virksomhetens faglige og pedagogiske kompetanseplaner. Det er også viktig at det gjøres en tydeligere avklaring av ansvar og arbeidsoppgaver fra fagskoleansvarlig kompetanserådgiver (FAK) til studieansvarlig kompetanserådgiver (SAK), slik at de sammen har bedre kapasitet til å ivareta sitt ansvar og arbeidsoppgaver på en mer tilfredsstillende måte

Det er rask utvikling innen digitale lærings- og undervisningsformer og dette mener vi tilbyder kontinuerlig må jobbe med for å kunne tilby og opprette utdanninger som svarer til samfunnets behov. Når det gjelder fordelingen av pedagogisk- og faglig ansvar for utdanningene mener vi at det er behov for en endring av disse arbeidsoppgavene slik at dette kan ivaretas på en tilstrekkelig måte. Under institusjonsbesøket ga tilbyder uttrykk for at dette var noe de jobbet for, blant annet ved at staben var blitt utvidet.

Videre ser vi at tilbyder har et godt beskrevet studentdemokrati, men under institusjonsbesøket kom det frem at dette ikke fungerer så godt i praksis. Studentene er en viktig ressurs og det er nødvendig at tilbyder utbedrer og vurderer hvordan de videre skal benytte studentene i gjennomføringen og

kvalitetssikringen av utdanningene, og etablering av nye utdanningstilbud. Studentenes deltakelse i styret er også viktig og et tydeligere mandat for studentrådet må sikres.

Vi vurderer at tilbyder har et godt grunnlag i sitt videre arbeid for å få en fagområdegodkjenning innen helse og oppvekst, men det krever endringer i tråd med de vurderinger som er skissert i rapporten.

4.2 Forutsetninger for godkjenning av fagområde (§ 4-1)

4.2.1 De grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning

(1) Tilbyder som søker om godkjenning av fagområde må oppfylle de grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning, jf. § 3-1.

Presentasjon og vurdering

De grunnleggende forutsetningene i § 3-1 (1) er vurdert i NOKUTs innledende vurdering av søknaden og vurderingene er samlet i kapittel 3.

§ 3-1 (2) omhandler tilbyders samarbeid med aktører i yrkesfeltet og deltakelse i nettverk. Dette vurderes under punkt 4.7 i dette kapittelet.

Kravene i fagskoletilsynsforskriften § 3-1 (3)–(6) gjelder hver enkelt utdanning. NOKUT har kontrollert at de utdanningene som er godkjent per i dag oppfyller kravene til omfang og arbeidstimer, jf. §§ 3-1 (5) og (6). Tilbyder er selv ansvarlig for å sikre at utdanningenes omfang og arbeidstimer tilfredsstillende kravene for utdanninger opprettet på fullmakt. Ingen av de nåværende utdanningene reguleres av nasjonale eller internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler, jf. § 3-1 (3).

AOF Haugaland har flere ganger tidligere fått praksisavtaler vurdert som tilfredsstillende. Vi har mottatt malen for praksisavtaler og ser at det er et tilfredsstillende utgangspunkt for praksisavtaler for konkrete utdanninger. Vi anbefaler dog å tydeliggjøre under overskriften «Krav til kompetanse hos virksomhetens praksisveileder» at kravene i avsnittet (ikke punktene) bør konkretiseres for de enkelte utdanningene.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør konkretisere kravene til praksisveileder i sine praksisavtaler, og det bør tydeliggjøres i malen for praksisavtale at dette må gjøres for hver enkelt utdanning.

4.2.2 Enhetsregisteret

(2) Tilbyder som søker om godkjenning av fagområde må være registrert i Enhetsregisteret.

Presentasjon og vurdering

Vi finner at AOF Haugaland, som er en privat aktør, er registrert i Enhetsregisteret under organisasjonsnummeret 971342013. Dette er i tråd med fagskoletilsynsforskriften § 4-1 (2).

I registeret navngis styrets leder, nestleder og ytterligere fem styremedlemmer. Styrets sammensetning oppfyller kravene i fagskoleloven § 3 første ledd.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.2.3 Vilkårene i § 5-2(3) i forskrift om kvalitetssikring og godkjenning i høyere utdanning og fagskoleutdanning

(3) For å få godkjenning av fagområde må tilbyder tilfredsstillende vilkårene i § 5-2(3) i forskrift om kvalitetssikring og godkjenning i høyere utdanning og fagskoleutdanning. I tillegg må alle kravene i dette kapitlet [fagskoletilsynsforskriften kapittel 4] være tilfredsstillende oppfylt.

[Vilkårene er som følger:

(1) For å bli godkjent som tilbyder må følgende vilkår være oppfylt:

- a) Tilbyderens primærvirksomhet skal være utdanning.
- b) Tilbyderen skal ha fast ansatte i undervisningsstilling og administrative stillinger med en slik kompetanse at tilbyder er i stand til å kvalitetssikre og utvikle sine pedagogiske metoder og nye og eksisterende utdanningstilbud innenfor sentrale fagområder som inngår i utdanningene.
- c) Tilbyderen skal ha et tilfredsstillende samarbeid med arbeidslivet.]

Presentasjon og vurdering

Tilbyders primærvirksomhet

AOF Haugaland har utdanning innen videregående opplæring og fagskoleutdanning som sin primære virksomhet.

Fast ansatte i undervisnings- og administrative stillinger

Dette kravet blir vurdert i forbindelse med fagskoletilsynsforskriften § 4-5. Se punkt 4.6 Fagmiljøet i dette kapitlet.

Samarbeid med arbeidslivet

Tilbyder har lagt ved liste over samarbeidspartnere og oversikt over personalets deltakelse i ulike nettverk. De har også beskrevet i søknaden hva de samarbeider om og hva samarbeidet har ført til. Samarbeid med arbeidslivet er helt sentralt når en tilbyder søker om fagområdegodkjenning. Vilkåret i § 5-2(3) i forskrift om kvalitetssikring og godkjenning i høyere utdanning og fagskoleutdanning vurderes sammen med fagskoletilsynsforskriften § 4-6. Vi viser til vår vurdering under punkt 4.7 *Samarbeid med yrkesfeltet (§4-6)*.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må oppfylle våre krav som fremgår i sakkyndig vurdering av punkt 4.6 Fagmiljøet.

4.3 Fagområdets avgrensning (§4-2)

- (1) Fagområdet skal være relatert til anerkjente yrkesfelt.
- (2) Fagområdet skal ha tilstrekkelig faglig bredde til å inkludere flere utdanninger.

Presentasjon og vurdering

Tilbyder skriver at fagområdet helse og oppvekst forholder seg til to ulike yrkesfelt. Yrkesfeltet *helse* omfatter blant annet sykehjem, hjemmetjeneste, sykehus/spesialisthelsetjenesten, boliger for mennesker med utviklingshemming, dagsenter og avlastningshjem. Yrkesfeltet *oppvekst* omfatter blant annet barnehager, skole, SFO, barneboliger, avlastningshjem for barn og unge, barne- og ungdomshjem og fritidsklubber. De skriver videre at fagområdet bygger på utdanningsprogrammet Vg1 Helse- og oppvekstfag, begrenset til følgende Vg2 program: Ambulansefag, barne- og ungdomsarbeiderfag, helsearbeiderfag og helseservicefag. I tillegg er søkere med aktivitørutdanning (fra design og håndverk) og kokk/institusjonskokk (fra restaurant- og matfag) aktuelle for opptak til utdanningene som hører inn under fagområdet helse og oppvekst.

Tilbyder mener fagområdet er tilstrekkelig bredt da det dekker utdanninger for søkere med flere ulike fagbrev og yrkesutdanninger fra videregående opplæring. De skriver også at yrkesfeltet fagområdet forholder seg til er representert i alle norske kommuner og omfatter svært mange ansatte.

Helse og oppvekst er et bredt fagområde som inkluderer flere utdanninger. Det vil i fremtiden være stort behov for fagpersoner innen dette fagfeltet, og fremtiden vil gi oss nye faglige utfordringer, særlig med tanke på den teknologiske utviklingen innen helse- og velferdsteknologi. Vi ser også en økende grad av teknologi innen oppvekstfagene både innenfor barnehage og skole. Denne utviklingen vil utfordre AOF Haugaland til å videreutvikle eksisterende utdanninger slik at de hele tiden er i tråd med den utviklingen som skjer innen fagområdet. Tilbyder beskriver også at de ser at det kan være aktuelt å starte en egen utdanning innen velferdsteknologi.

Det har de senere årene vært et særlig fokus og en satsning på å øke kunnskapen om utsatte barn og unge. Regjeringen har blant annet utarbeidet en handlingsplan mot vold i nære relasjoner der de løfter frem barn som en særlig sårbar gruppe og hvor helse- og omsorgstjenesten trekkes frem som en viktig arena for å avdekke, behandle og følge opp barn som har vært utsatt for vold eller overgrep. Utdanning er viktig i denne sammenhengen, og det skal satses på kompetanseheving både i grunn- og videreutdanning for å sikre basiskompetanse om vold i nære relasjoner.

Under institusjonsbesøket kom det frem at AOF Haugaland ikke har tatt stilling til kompetanseområdet *utsatte barn og unge* når de søker om godkjenning av fagområdet helse og oppvekst. Vi mener dette er et sentralt fagfelt som tilbyder sterkt anbefales å sette seg inn i. I henhold til regjeringens handlingsplan «Et liv uten vold» (Handlingsplan mot vold i nære relasjoner, 2014-2017, Justis og beredskapsdepartementet), vil innholdet i utdanningene innen fagområdet det søkes godkjenning for påvirkes av kompetanseområdet. Dette er et satsningsområde inn i grunnskolen og videregående skole, og det er viktig at også fagskolestudentene som skal jobbe med barn og unge får kompetanse til å fange opp signaler på overgrep og har kunnskap om iverksetting av tiltak.

Videre fremgår det i tilbyders søknad at de har mottatt innspill om å utvikle en utdanningen innen veiledning. Veiledning som et selvstendig fag hører ikke naturlig inn under det fagområdet det søkes godkjenning for, og tilbyder må derfor tydeliggjøre at dette eventuelt handler om en veiledningsutdanning knyttet til helse- og oppvekstfagene dersom den skal igangsettes på fullmakt.

Vi vurderer at fagområdet er relatert til et anerkjent yrkesfelt og at det har tilstrekkelig bredde til å inkludere flere utdanninger. Vi mener imidlertid at tilbyder bør sette seg inn det det faglige området *utsatte barn og unge* og hvordan dette vil kunne påvirke eksisterende utdanninger og et eventuelt behov for nye utdanninger innen dette feltet.

Det er naturlig at fagområdet helse og oppvekst er ett område, da det er sånn det er definert på videregående skole. Nasjonalt utvalg for fagskoleutdanning i helse og oppvekst (NUFHO) har også definert det som ett område.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør

- være klar over at en utdanning innen veiledning må knyttes direkte til helse- og oppvekstfagene dersom den skal igangsettes på fullmakt
- innlemme kompetanseområdet *utsatte barn og unge* i de utdanningene som omhandler denne målgruppen og som tilbyder har godkjenning for
- sikre at fagfeltet *utsatte barn og unge* blir ivarettatt i fremtidige utdanninger innen oppvekst

4.4 Tilbyders primærvirksomhet (§4-3)

- (1) Tilbyders primærvirksomhet skal være tydelig avgrenset fra annen virksomhet.
- (2) Tilbyder skal ha jevnlig opptak av studenter og en tilfredsstillende gjennomstrømming.
- (3) Tilbyders strategi for fagområdet skal gi grunnlag for stabil virksomhet i en femårsperiode.

Presentasjon og vurdering

Tilbyders primærvirksomhet er videregående opplæring og fagskoleutdanning. Ettersom de ikke har annen virksomhet enn utdanning ansees vilkåret i § 5-2(3) i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning om at tilbyders primærvirksomhet skal være utdanning, som tilfredsstillende oppfylt. Kravet i § 4-3 (1) om at primærvirksomheten skal være tydelig avgrenset fra annen virksomhet er også tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder har totalt startet 40 fagskoleutdanninger innen helse og oppvekstfag. De skriver i søknaden at de har hatt økning i studenttallet etter det ble gitt offentlig finansiering av helseutdanningene fra høsten 2009. Om frafall skriver tilbyder at dette er høyere enn de ønsker, og at de rutinemessig gjør undersøkelser av når og hvorfor studentene avbryter utdanningsløpet. Deres erfaring er at de fleste som avbryter gjør det rett etter utdanningsstart eller like etter oppstart av emne 2, og at det i de fleste tilfeller skyldes feil valg av utdanning eller at arbeidsbelastningen ble større enn antatt. Av de som slutter senere i utdanningen er ofte årsaken av personlig karakter; dette kan for eksempel være sykdom, flytting, familieforhold, jobbskifte eller turnusending med økt arbeidsbelastning.

I søknaden skriver tilbyder at det i styremøtet 29. oktober ble vedtatt en strategiplan for de neste fem årene (2016–2021). I denne er grunnlaget for å skape en stabil fagskolevirksomhet belyst ut fra studentrekruttering, økonomi, arbeidslivets behov, fagmiljøets sammensetning og ledelsens prioriteringer. I strategiplanen vises det til at tilbyder har hatt stabilt og godt opptak til sine utdanninger siden 2009, og at de er Rogalands største og Norges tredje største tilbyder av fagskoleutdanning innen helse. De skriver i planen at studentrekruttering i stor grad avhenger av finansiering, noe tilbyder har for helseutdanningene. De viser til at det er politiske signaler om at det også vil komme finansiering for utdanningene innenfor oppvekst i løpet av et par år. Under besøket fikk vi inntrykk av at det gode samarbeidet med yrkesfeltet, spesielt innenfor helsefag, i stor grad har bidratt til rekruttering av studenter til utdanningene. Vi anbefaler derfor at tilbyder jobber på

tilsvarende måte mot samarbeidspartnerne innen oppvekstfagene, for å sikre en god rekruttering og gjennomstrømning av studenter innenfor dette fagfeltet.

Når det gjelder økonomi fremgår det av strategiplanen at tilbyder har hatt gode driftsresultater de siste årene, og derfor har kunnet bygge opp en solid egenkapital. De skriver i planen at «Dette gir igjen mulighet for langsiktig satsing og strategisk tenkning. Etter styrets mening er et solid økonomisk fundament en forutsetning for innovasjon og langsiktig kvalitetstenkning.» Når det gjelder arbeidslivets behov, skriver styret i strategiplanen at stabil virksomhet fremover er avhengig av rekruttering av studenter til fagskoleutdanninger innen helse utenfor Haugalandet, og/eller rekruttering til oppvekstfag. Dette fordi statistikk viser at Haugalandet er den delen av landet hvor flest helsearbeidere har fagskoleutdanning. De viser til politiske signaler om økt fokus på fagskoleutdanning som en faktor som spiller inn i fagskolens strategi. Til slutt i strategiplanen settes det klare mål som tilbyder skal jobbe mot i perioden 2016–2021. Målene omhandler både markedsmessig posisjon, planer om samarbeid, og antall studenter innen helsefag. I strategiplanen står det «Dersom AOF Haugaland lykkes med å få en områdegodkjenning innen helse- og oppvekstfag, kan det bli aktuelt at andre fagskoler innfusjoneres i AOF Haugaland.» Utover dette er det ikke eksplisitt satt som et mål å få fagområdegodkjenning, men det fremgår tydelig i strategiplanene at de har en satsning på fagskoleutdanning innen fagområdet det søkes godkjenning for. AOF Haugaland kan vise til et godt og solid arbeid med eksisterende fagskoleutdanninger og dette blir også bekreftet i samtaler med studenter, ledelse, styreleder og samarbeidspartnere under institusjonsbesøket. I henhold til strategi for stabil virksomhet innen fagområdet påpekes det i strategiplanen, og i samtale med ledelsen at de må jobbe strategisk for å få et større nedslagsfelt. Dette er sentralt for å kunne opprettholde rekrutteringen til eksisterende og eventuelt nye fagskoleutdanninger. AOF Haugaland kan i årsrapport for 2015 vise til at de har jobbet med å etablere seg på flere nye steder ved å ha fått godkjent nye studiesteder i Stavanger, Bryne og Kristiansand.

Vår vurdering er at AOF Haugaland kan vise til tilfredsstillende opptak og gjennomstrømning av studenter, og en strategisk plan som er godt forankret i styret og i ledelsen om en stabil virksomhet innen fagområdet helse og oppvekst.

På institusjonsbesøket kom det tydelig frem at styret og ledelsen har fokus på kvalitet i og utvikling av fagskolevirksomheten. Det ble nevnt konkrete strategier med ønske om utvidelse geografisk – som de også vurderer som nødvendig for et stabilt søkergrunnlag.

Årsrapportene og intervjuene fra institusjonsbesøket antyder klart at AOF Haugaland har fokus på studentgjennomstrømning og frafall. Undervisningspersonalet meddelte at det er rutiner på at undervisningspersonalet skal ta opp med administrasjonen om noen uteblir fra undervisning mer enn tre ganger. Administrasjonen vil da ta over ansvaret, som innebærer å få kontakt med studenten, avklare forholdet og forsøke finne en løsning. Vi vet ikke om det er formelle rutiner på dette, da vi ikke fant det i søknadens vedlegg. Vi vurderer det som en god ordning og anbefaler at tilbyder har rutine på dette.

På institusjonsbesøket kom det også tydelig frem at faglærerne har en viktig rolle i å motivere og veilede studenter som står i fare for å avslutte utdanningen. Ut fra den organiseringen som tilbyder har, ser vi faglærernes rolle som svært viktig i å tilrettelegge for at studentene oppnår læringsutbytte etter endt utdanning og at studentene fullfører utdanningen. Det kommer også frem av arbeidskontraktene at de skal registrere og informere om fremmøte til administrasjonen. Vi mener tilbyder gjør et

systematisk, solid og godt arbeid med å registrere og undersøke årsakene til frafall og mener det er viktig at de viderefører dette arbeidet.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør

- ha rutine på at undervisningspersonalet skal ta opp med administrasjonen om noen uteblir fra undervisning mer enn tre ganger
- utvikle gode nettverk og samarbeid med yrkesfeltet innen oppvekstfag for å sikre tilfredsstillende rekruttering og gjennomstrømming på dette fagfeltet

4.5 Tilbyders organisering og infrastruktur (§4-4)

(1) Tilbyders organisering skal være tilpasset utdanningsvirksomheten. Tilbyder skal ha:...

4.5.1 Studieadministrative tjenester og informasjon til studentene

Velfungerende studieadministrative tjenester og god informasjon til studentene

Presentasjon og vurdering

Tilbyder beskriver at det meste av undervisningen foregår på kveldstid og i fagskolens lokaler i Haugesund holder de resepsjonen åpen første del av kvelden, slik at studenter og ansatte har tilgang til administrativ støtte. Resepsjonen vil også støtte andre studiesteder enn Haugesund.

AOF Haugaland benytter It's Learning som læringsplattform, kommunikasjons- og oppfølgingsverktøy. Her legger faglærerne ut timeplaner, semesteroversikt, fagstoff, arbeidsoppgaver og henvisninger til aktuelle lenker. Her ligger også reglementet og systembeskrivelsen for kvalitetssikringssystemet. Tilbyder skriver at It's Learning er hovedinformasjonskanalen, og gir gode muligheter for studentene til å ha kontakt med administrasjonen ved AOF Haugaland, faglærerne og medstudentene. Tilbyder viser også til at studieplanen inneholder all nødvendig informasjon for å kunne gjennomføre utdanningen. Gjennom utdanningen gjennomfører administrasjonen flere klassebesøk, og faglærerne bidrar også til å gi studentene god informasjon om studiet og forhold som angår studentenes studiehverdag. Tilbyder har et SMS-system som innebærer at de kan sende SMS til hele klasser dersom det forekommer uforutsette hendelser. Kommunikasjon på e-post brukes for det meste i forkant av studiestart. Tilbyder viser også til at studentrådet er en viktig arena for informasjonsdeling. Her møtes representanter fra de ulike klassene og har anledning til å diskutere utdanningene, innholdet i utdanningen og gi innspill til forbedringer.

Ifølge søknaden har kompetanserådgiverne i AOF Haugaland kompetanse til å veilede og erfaring med å gi både studieveiledning og yrkesveiledning i den grad det er et ønske fra studentene. Tilbyder sier at de har erfaring med at studentene i liten grad har behov for yrkesveiledning, da de fleste studentene er i jobb. Studentene får tidlig innføring i studieteknikk og det avsettes tid til veiledning av studentenes skriftlige arbeidskrav i løpet av studiet.

AOF Haugaland har en kurssekretær med særlig ansvar for fagskoleutdanningene (fagskoleansvarlig sekretær [FAS]). Sekretæren inngår som en del av et team på tre. FAS har også ansvar for administrativ støtte til studiestedene utenfor Haugesund. På institusjonsbesøket fremgår det at

studentene i Haugesund har mulighet til å ta kontakt på kveldstid, men at de som oftest tar kontakt via e-post eller telefon. Det er også en del kontakt som går via faglærer som videreformidler dette til sekretæren. For å ivareta den administrative støtten til studiestedene utenfor Haugesund kan sekretæren ved behov reise til studiestedene som ikke ligger for langt unna. Studiesteder som for eksempel Kristiansand har egen tilrettelegger som skal fungere som et bindeledd mellom faglærer, studiestedet og administrativ støttetjenester i Haugesund. Det kom frem under besøket at SAK legger stor vekt på å følge opp faglærerne, og eventuelt tilrettelegger, på studiestedene utenfor Haugesund. Søknaden sier ikke noe om hva slags administrativ veiledning som gis til innleide timelærere og faglærere, men dette avklarte FAS i intervjuet: Hun sa at time- og faglærerne i hovedsak forholder seg til SAK, men at hun (FAS) sørger for det praktiske i forbindelse med undervisning.

Studentene gir uttrykk for god administrativ støtte og en læringsplattform som fungerer godt der studentene både får informasjon og rask respons på e-post fra faglærere og administrasjonen. Studentene gir også uttrykk for at de benytter studieplanen aktivt for å tilegne seg nødvendig informasjon om studiet. Vi mener det er viktig for fagskolestudenter som studerer på kveldstid at de får support og hjelp av fagskolens administrative personale. Dette kan omfatte all slags praktiske forhold rundt det å være student som også vil ha betydning for tilfredshet og forebygge frafall fra studiene.

At fagskolen har gode studieadministrative ordninger mener vi også er viktige for faglærerne og timelærere som er til stede med studentene. Disse er til stede bare på kveldstid og de inngår ikke som en del av fagskolens faste stab. De har annet arbeid på dagtid og vi anser det derfor som ekstra viktig at fagskolen kan tilrettelegge for og bistå disse. På besøket fikk vi inntrykk av at også studenter og innleide timelærere og faglærere på andre studiesteder var fornøyd med den administrative støtten. FAS sa at det fremgår av It's learning når sekretariatet er til stede.

Vi vurderer at AOF Haugaland har gode og velfungerende informasjonssystemer og studieadministrative tjenester.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.5.2 Studentvelferd

Studentvelferd som er tilpasset studentene og utdanningsvirksomheten.

Presentasjon og vurdering

Tilbyder beskriver at de tilrettelegger for å ivareta studentenes fysiske og psykososiale arbeids- og læringsmiljø på ulike måter. De beskriver at lokalene i Haugesund ligger sentralt til, og har innbydende uteområder og estetisk utformede oppholdsrom og grupperom. Studentene i Haugesund har tilgang til moderne teknologisk utstyr, kaffeautomat, og mikrobølgeovn. En miljøarbeider i 100% stilling har ansvar for å holde kurssenteret rent, ryddig og innbydende. Hun pynter også med friske blomster gjennom hele året og med sesongbetont pynt til jul og påske. Tilbyder skriver at det settes av 50 kroner per student til studentrådets disposisjon, som kan brukes til velferdstiltak eller studentpolitiske tiltak. Studentene får rabatt ved Haugaland Aerobic senter. De ansatte kan tilby hjelp til å søke til Statens lånekasse for de som ønsker det. AOF Haugaland arrangerer vitnemålsutdeling og

avslutningsfest med en høytidelig ramme for studenter og lærere, der representanter for yrkesfeltet, fagskolens ledelse, presse og andre relevante parter inviteres.

Tilbyder viser også under dette kravet til studentenes tilgang til administrasjonen og faglærerne. Administrasjonen gjennomfører klassebesøk, studentene får oppgitt kompetanserådgivers og faglærerens mobilnummer, og FAS bidrar med å yte god service til studentene. Det gjennomføres også faste individuelle samtaler mellom SAK og studentene hvor blant annet trivsel, utfordringer, motivasjon for studiet og praksis diskuteres. Fremmøte registreres og dersom en student har fravær tre ganger på rad tar skolen kontakt for å undersøke årsak til fraværet og å eventuelt iverksette tiltak. Tilbyder understreker også at praksisveileder har god dialog i forkant av praksis og bidrar til å finne løsninger dersom det oppstår utfordringer i familiesituasjonen og lignende.

Tilbyder skriver at erfaringen er at studentene ikke uttrykker behov for omfattende studentvelferdstiltak utover det AOF Haugaland tilbyr, ettersom studentene er yrkesaktive voksne personer som gjennomfører studiene på deltid.

På institusjonsbesøket ga studentene uttrykk for at de var godt fornøyd med fagskolens fasiliteter i Haugesund. Studentrepresentanten som tilhørte studiested Jæren var også godt fornøyd med lokalene til fagskolen. Utover dette fremgikk det i løpet av institusjonsbesøket at AOF Haugland var særdeles opptatt av å fremme det psykososiale læringsmiljøet. Det var en sterk bevissthet hos alle ansatte og studenter at dette var et viktig fokus. Studentene ga også tilbakemelding på at AOF Haugland var lydhøre for slike tilbakemeldinger og tok raskt tak i slike utfordringer.

Vi vurderer at AOF Haugland jobber godt med å fremme et godt psykososialt læringsmiljø og at de har gode velferdstilbud tilpasset studentgruppens behov. Det er viktig å jobbe tett med studentene om studentvelferden for å kartlegge ulike behov de måtte ha. Dette er spesielt viktig for studentene ved studiesteder utenfor Haugesund. Tillitsvalgte uttrykker at studentrådet har prøvd å gjøre noen sosiale aktiviteter, men det er liten interesse for det fra studentenes side.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør ha rutiner for å kartlegge studentenes behov for velferdstiltak.

4.5.3 Ressurser og fasiliteter

Ressurser og fasiliteter i form av lokaler, utstyr og informasjonstjenester som er tilpasset utdanningsvirksomheten og som utgjør et fullt forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte.

Presentasjon og vurdering

AOF kurssenter i Haugesund er på 1240 kvm og består av åtte undervisningsrom til 25–35 personer, åtte undervisningsrom/grupperom til 6–15 personer, et datarom til 16 personer, og to møblerte vrangleområder, samt lærerrom med arbeidsplasser, telefon og diverse faglitteratur.

Tilbyder skriver at utdanningene innenfor fagområdet i utgangspunktet ikke krever tilgang til spesielle lokaler eller utstyr, utover det som er vanlig til undervisningsformål. Tilbyder har i sin kravspesifikasjon for infrastruktur krav om at alle undervisningsrom og grupperom har tilgang til

nettverk. Det stilles krav til studentene at de må ha egen PC. I tilbyders lokaler i Haugesund har fagskolen fiberoptisk internetforbindelse og PC-er til fri benyttelse i fellesområder, samt kopimaskin. De andre studiestedene er stort sett på offentlige videregående skoler i Rogaland. I Kristiansand er det inngått avtale om leie av lokaler ved AOF Agder.

Tilbyder har lagt ved kravspesifikasjon og rutine for oppretting av utdanning på nye studiesteder. Kravene omfatter alt fra tilgjengelighet, lys- og lydforhold, inneklime, renhold, tilgjengelig teknisk utstyr, nettilgang og universell utforming. Noen av forholdene er satt opp som «skal»-punkter, mens andre forhold, som tilgang til varm- og kalddrikkautomater, kopimaskin og pauseområder er satt opp som «bør»-punkter, altså ikke absolutte krav.

Kravspesifikasjonen og rutinen for oppretting av nye studiesteder er ikke helt tydelig på hvem som har ansvar for kontroll av nye lokaler. I kravspesifikasjonen står det at «[k]valitets- og utviklingsansvarlig/studieansvarligkompetanserådgiver/fagskoleansvarlig kompetanserådgiver/daglig leder har ansvaret for å sikre at alle punkter i kontrollskjema er på plass/blir fulgt opp.» I rutinen står det at «[k]valitets- og utviklingsansvarlig/studieansvarlig kompetanserådgiver skal i forkant av inngåelse av leieavtale/oppstart for det enkelte studium, kontrollere lokaler og utstyr opp mot kravspesifikasjonen.» Det er altså uklart hvorvidt det kun er QA eller SAK som skal kontrollere, eller om også FAK og daglig leder kan være involvert. Bruken av skråstreker er heller ikke optimal, da det ikke er tydelig om de antyder «og» eller «eller». Dette gjelder også rutinen i forbindelse med leiekontraktssinngåelse og igangsettelse av tiltak dersom eksisterende infrastruktur har mangler. Tilbyder må sørge for samsvar mellom kravspesifikasjonen og rutinen, og vi anbefaler for øvrig at tilbyder forsøker å tydeliggjøre de påpekte formuleringene.

Studentene og lærerne gis anledning til å gi tilbakemeldinger på lokaler og utstyr gjennom evaluering underveis i studiet og ved slutten av utdanningen. På institusjonsbesøket kom det frem at tilbyder vurderte å ha utdanninger på Jæren vgs., men de kom frem til at skolen var i dårlig stand og valgte heller å ha utdanningene på rådhuset. Dette mener vi viser at kravspesifikasjonen tas i bruk.

Høyskolen i Stord/Haugesund, Universitetet i Stavanger og Universitetet i Agder har offentlige fagbibliotek som kan benyttes av studentene og undervisningspersonellet ved AOF Haugaland. I tillegg har de tilgang til Folkebibliotek i sitt nærområde, som både har faglitteratur tilgjengelig og kan bestille inn aktuell litteratur.

Under institusjonsbesøket fikk vi omvisning i lokalene AOF Haugaland eier i Haugesund og disse holder en meget høy standard. Studenter og ansatte som jobbet på andre undervisningssteder ga også uttrykk for at de var tilfredse med lokalitetene til fagskolen.

Vi vurderer at tilbyder har ressurser og fasiliteter som er veldig godt tilpasset utdanningsvirksomheten og som utgjør et fullt forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte. Vi anser også at de har en tilfredsstillende rutine for oppretting av utdanninger på nye studiesteder, men anbefaler en tydeliggjøring i henhold til vår vurdering over.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må sørge for samsvar mellom kravspesifikasjonen og rutinen for oppretting av nye studiesteder.

Tilbyder bør tydeliggjøre uklare formuleringer om hvem som har ansvar i forbindelse med oppretting av nye studiesteder og igangsettelse av tiltak.

4.5.4 Rutiner for oppretting og endring av utdanninger

Tilfredsstillende rutiner for oppretting av nye utdanninger og videre utvikling av etablerte utdanninger. Studenter skal delta i dette arbeidet.

Presentasjon og vurdering

Rutinene for oppretting av nye utdanninger og videreutvikling av eksisterende utdanninger er beskrevet i systembeskrivelse for kvalitetssikring i vedlegg 2.1.1, under punkt 2.1.7.1 og 2.1.7.2. Rutinen omfatter tre ulike deler; hvem som er initiativtaker til etablering av nye utdanningstilbud, hvem som arbeider og hvordan det arbeides med utviklingen av utdanningen, og hvordan eksterne interessenter involveres i arbeidet.

Tilbyder beskriver at initiativet til nye utdanninger og vesentlige endringer i eksisterende utdanninger kan komme fra ulike grupper som representanter i samarbeidsmøtene, fagorganisasjoner, virksomheter, administrasjonen, faglig personell, studenter eller fra styret.

Første ledd i utviklingen av nye utdanningstilbud, er at ledergruppen avgjør om det skal sendes forslag til styret om oppretting av nytt utdanningstilbud. Vurderingen skjer på bakgrunn av gitte kriterier, og omfatter blant annet studentgrunnlaget, arbeidslivets behov og interesse, fagets omfang og avgrensning, tilgjengelige faglige ressurser og personell, praksisplasser med mer, og om tilbudet gis av andre utdanningsinstitusjoner. På institusjonsbesøket forklarte ledelsen at de gjør dette i dialog med samarbeidspartnerne. Om ledergruppen ønsker å foreslå oppretting for styret, utarbeider de forslag til mandat, og om styrets vedtak er positivt, oppretter ledergruppen en plangruppe, de fastsetter krav til sakkyndiges kompetanse og oppnevner sakkyndige som skal vurdere om utdanningen fyller NOKUTs krav. Tilbyder beskriver sammensetningen og mandatet til plangruppen på s. 27 i rutinen. I plangruppen skal det sitte en representant fra arbeidsgiver, en fra fagforbundet, en fra studentrådet og en til to fra det pedagogiske personalet/kompetanserådgivere ved AOF Haugaland. Det er uklart om representantene fra det pedagogiske personalet omfatter faglærere. Vi anser at faglærerne også er en viktig ressurs som kan benyttes i plangruppen. Det fremgår at plangruppen i tillegg til å utarbeidet studieplanen skal vurdere læringsutbyttebeskrivelsene i henhold til NKR. Ledergruppen utarbeider også en tentativ fremdriftsplan, økonomiske rammer og sjekkliste for arbeidsprosessen, samt inviterer til oppstartsmøte i plangruppen. Rutinen inneholder videre plan for hva som skal gjennomgås på oppstartsmøtet, samt oversikt over hvilke dokumenter som benyttes for arbeidet.

Studieplanen kvalitetssikres av ledergruppen og sendes til relevante fagmiljø for innspill. Innspillene fra ledergruppen og relevante fagmiljø innarbeides deretter i studieplanen, før planen sendes til kvalitetssikring hos sakkyndig komité. Rutinen inneholder retningslinjer for sammensetning og krav til kompetanse for medlemmene i sakkyndig komité. Det står videre at sakkyndig komité skal foreta en faglig vurdering og godkjenning av studieplanen opp mot «*kriteriene i NOKUTs retningslinjer, kap. 7*». Dette ser ut til å henvise til NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning av 26.01.2009, og må endres til «*kravene i fagskoletilsynsforskriften kapittel 3*». I søknaden står det at «*i tillegg skal rutinen for oppretting av nye utdanninger inneholde følgende faktorer*», hvorpå det ramses opp en rekke av de forholdene som NOKUTs krav i kapittel 3 i fagskoletilsynsforskriften omfatter. I forbindelse med etablering av nye studiesteder, står det beskrevet

i søknaden at følgende faktorer skal inngå i rutinen: «Informasjon om utdanningen, praksis dersom utdanningen inneholder praksis, herunder praksisveiledere, aktuelle praksisplasser og praksisavtaler, fagmiljøet, herunder undervisningspersonalets størrelse, stabilitet og kompetanse, og infrastruktur.»

Komiteen ba på institusjonsbesøket om en forklaring på hvorfor rutinene kun beskriver at sakkyndige skal vurdere studieplanen. Tilbyder sier at dette skyldes en skrivefeil, og at ordet «planen» skulle vært erstattet med «utdanningstilbudet» i punkt 2.1.7 i Systembeskrivelsen/Kvalitetssikringssystemet. De skriver at de beklager at det ikke kommer tydelig frem at sakkyndig komité skal behandle samtlige av kriteriene i NOKUTs forskrift når det gjelder etablering av nye utdanningstilbud.

Behandlingen i den sakkyndige komiteen resulterer i en tilsynsrapport som enten ber om tilsvar, godkjenner eller avslår. Ledergruppen vurderer et eventuelt tilsvar fra plangruppen. Når den sakkyndige komiteen har godkjent studieplanen, forbereder daglig leder saken overfor styret, som enten godkjenner eller gir avslag på oppretting av den nye utdanningen. Styrets oppgaver er beskrevet i rutinen, og omfatter innledende vurdering av om arbeidet med utvikling av ny utdanning skal settes i gang, fastsettelse av mandatet for plangruppens arbeid, og til slutt vedtak om oppretting av nytt utdanningstilbud etter studieplanen er utarbeidet og kvalitetssikret av sakkyndig komité. Rutinen omfatter også beskrivelse av hvordan tilbyder rapporterer til aktuelle myndigheter om opprettelsen av tilbudet.

I den tredje delen av rutinen beskriver tilbyder hvem de har inngått samarbeidsavtaler med. De beskriver at de skal holde minst ett samarbeidsmøte i året, og at de på møtene skal ta opp blant annet utvikling av nye utdanninger på bakgrunn av tilmeldte behov, og evaluering og utvikling av utdanningstilbudene. De redegjør også her for hvilke plangrupper som er nedsatt. Det fremgår for øvrig at både plangruppene og sakkyndig komité skal ha representanter fra Fagforbundet, aktuelle arbeidsgivere eller samarbeidspartnere fra kommunal/privat helse-/oppvekstsektor avhengig av utdanningstilbudets art. Det fremgår også at plangruppen skal ha en representant fra studentrådet, og at sakkyndig komité skal ha en studentrepresentant ved revidering av en utdanning i drift. Tilbyder beskriver også i søknaden at studentene har muligheter til å komme med innspill og eller endringer gjennom evalueringsrutiner, gjennom studentrådet eller ved vanlig henvendelse.

Når det gjelder videreutvikling av etablerte utdanninger gjør tilbyder rede for at AOF Haugaland kontinuerlig vil oppdatere studieplanen slik at den til enhver tid er relevant og i tråd med utviklingen i yrkesfeltet. Dette gjøres administrativt såfremt justeringene ikke fører til endringer i det samlede læringsutbytte. På institusjonsbesøket fikk vi for eksempel høre at faglærerne har kommet med innspill til endringer i litteraturen, og at det da er FAK som vurderer om studieplanene skal endres i tråd med innspillene. Vi fikk også høre at de gikk igjennom alle studieplanene i administrasjonen før oppstart av et nytt utdanningsløp.

Vi anser ikke at den rutinen tilbyder har for videreutvikling av etablerte utdanninger er tilfredsstillende. Vi mener at endringer av læringsutbytte på emnenivå, oppdatering av pensum, vurderingsordninger og forhold rundt praksis er faglige endringer som krever spisskompetanse. Den faglige kvalitetssikringen av endringene må gjøres i samarbeid med fagpersoner med spisskompetanse innen det aktuelle området. Administrasjonen har faglig kompetanse, men deres kompetanse dekker ikke alle utdanningene innenfor fagområdet helse og oppvekst. Vi mener derfor at det er viktig at tilbyder lager en rutine som inkluderer et sammensatt panel med fagpersoner med den nødvendige spisskompetansen. Vi mener faglærerne og timelærerne er en viktig ressurs i denne sammenheng, da

disse også har oppdatert yrkeserfaring, og vi anbefaler derfor at tilbyder benytter seg av denne ressursen i utviklingen av nye utdanninger. Se også punkt 4.6.1 og 4.6.2.

Vil endringer i en allerede etablert utdanning føre til navneendring eller endring av de samlede læringsutbytte vil rutinene for utvikling av nye utdanningstilbud følges. Denne rutinen anser vi som tilfredsstillende.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- oppdatere rutinen for etablering av nye utdanningstilbud, slik at det fremgår at sakkyndig komité vurderer alle forhold i kapittel 3 i fagskoletilsynsforskriften
- utarbeide en rutine for videreutvikling av etablerte utdanninger som inkluderer et panel med fagpersoner som innehar nødvendig spisskompetanse

Tilbyder bør benytte faglærere eller timelærere i plangruppen som utvikler nye utdanninger.

4.5.5 Rutiner for å ivareta de ansattes kompetanseutvikling

Rutiner for å ivareta de ansattes kompetanseutvikling.

Presentasjon og vurdering

Tilbyders plan for kompetanseutvikling mener vi ivaretar de fast ansattes behov på en tilfredsstillende måte. Vi viser til punkt 4.6.3 Faste ansatte med formell pedagogisk kompetanse.

Tilbyder skriver i søknaden at de har tett oppfølging av de faglærerne som ikke har pedagogisk kompetanse. Dette er en av FAKs oppgaver. Vi anser at tett oppfølging er svært viktig for å sikre undervisning og veiledning av høy kvalitet.

Tilbyder beskriver at den årlige utviklingssamtalen er utgangspunktet for ansattes kompetanseutvikling og danner grunnlaget for en kompetanseutviklingsplan for den enkelte medarbeider. De skriver at den enkelte medarbeider har selv ansvar for sin faglige og personlige utvikling, men at leder har et ansvar for å legge til rette for at utvikling og gjennomføring av aktuelle tiltak. Tiltakene kan omfatte kurs, etter- og videreutdanning, deltakelse i ulike råd, utvalg, faglige organisasjoner og nettverk, deltakelse eller ledelse av faglige og pedagogiske utviklingsprosjekter, plangrupper, arbeid med læringsutbyttebeskrivelser og lignende, møter, konferanser og seminarer, samarbeid med andre fagskoler, lærersamarbeid og kollegaveiledning. Tilbyder har lagt ved en plan for kompetanseutvikling av personalet i vedlegg 4.2, som beskriver hvilke tanker som ligger til grunn for en systematisk medarbeiderutvikling heller enn rutiner for hvordan kompetanseutviklingen foregår. I plan for kompetanseutvikling fremgår det at det overordnede personalpolitiske målet er «å være en attraktiv, robust og endringsdyktig arbeidsplass som tiltrekker seg, beholder og utvikler kompetente, motiverte og omstillingsdyktige medarbeidere.» I tillegg til å nevne hva slags tiltak som kan bidra til kompetanseutvikling, fremgår det av planen at tilbyder også ønsker å tilby undervisningspersonell som også har arbeidsforhold i yrkesfeltet muligheter til kompetanseutvikling. Det fremgår også hvordan disse og de fast ansatte kan søke om støtte til ulike kompetansehevende aktiviteter. Vi fikk bekreftet på besøket at både de fast ansatte og de innleide faglærerne har mulighet til å delta på ulike relevante

kompetansehevingstiltak og få disse dekket av fagskolen. Men i praksis er dette utfordrende for flere, ettersom de har andre jobber og må da ha permisjon for å dra på eksterne kurs.

Tilbyder har i dag en samling per halvår for lærerne. Vi mener slike samlinger bør være hyppigere. Faglærerne etterlyste også flere arenaer med fokus på faglig og pedagogisk utvikling og erfaringsutveksling.

Ettersom faglærerne er ansatt på oppdragskontrakt har AOF Haugaland juridisk sett ikke ansvar for kompetanseutvikling for disse. Vi vurderer imidlertid at det er viktig at tilbyder inkluderer faglærerne i de kompetansehevende tiltakene, ettersom disse er en særdeles sentral del av fagskolens fagmiljø. Tilbyder må sikre at faglærerne tilbys tilstrekkelige utviklingsmuligheter og at deltakelse på flere av disse tiltakene også er mulig for dem som per dags dato finner det for utfordrende å dra på kurs.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må sikre tilstrekkelig faglig og pedagogisk kompetanseutvikling av faglærerne – som også åpner for at de som ikke har anledning til å delta på kurs per dags dato kan få deltatt på kompetansehevingstiltak.

Tilbyder bør iverksette hyppigere interne kompetansehevende tiltak som inkluderer faglærerne.

4.5.6 Et fungerende studentdemokrati, og kunne vise til resultater av samarbeidet med studentene

Et fungerende studentdemokrati, og kunne vise til resultater av samarbeidet med studentene.

Presentasjon og vurdering

Vi ser at tilbyder har et godt beskrevet studentdemokrati, men erfarte under institusjonsbesøket at det ikke fungerer fullt så godt i praksis. Studentene er en viktig ressurs og det er nødvendig at tilbyder utbedrer og vurderer hvordan de videre skal benytte studentene i gjennomføringen og kvalitetssikringen av utdanningene, og etablering av nye utdanningstilbud.

Studentrådets sammensetning

Tilbyder skriver at studentrådet består av to representanter fra hver klasse; en tillitsvalgt og en vara. Studenter ved nye studiesteder gis anledning til å delta på studentrådsmøtene, enten ved personlig fremmøte eller på Skype. De får dekket utgifter til reise. Studieansvarlig kompetanserådgiver har ansvaret for å at det velges tillitsvalgt i alle klasser, og for å legge til rette for deltakelse gjennom Skype. Tilbyders erfaring er at studentrådsmedlemmer fra andre studiesteder ønsker å møte personlig på studentrådsmøtene i Haugesund. De tillitsvalgte blir orientert om hva som skal behandles på møtet i forkant, slik at de kan forberede sakene sammen med de studentene de representerer.

Studentrådet har et styre med tre medlemmer; leder, nestleder og styremedlem. Et av medlemmene i studentrådsstyret møter når styret behandler saker som omhandler fagskoleutdanning, og i klagenemnda. På institusjonsbesøket ga administrasjonen uttrykk for at de hadde jobbet hardt for å få på plass et fungerende studentorgan, og har en aktiv rolle i gjennomføringen av studentrådsmøter. Fagskoleansvarlig kompetanserådgiver (FAK) bistår med innkalling til møter og deltar på studentrådsmøtene dersom rådet ønsker det. Studentrådsmedlemmene var tydelig på at det er de som

velger om hun skal være til stede, og at det er en god hjelp i administrasjonens tilrettelegging. Vi mener det er viktig at tilbyder fortsetter å tilrettelegge for at studentorganet fungerer tilfredsstillende, da dette kan være utfordrende å få til med bare deltidsstudenter.

Studentrådets oppgaver

Studentrådets oppgaver er å bidra til et positivt og godt læringsmiljø og god studentvelferd, samt ivareta studentenes interesser overfor administrasjonen og styret. Dette gjør de ved å drøfte og gi tilråding i saker som forelegges av studenter, administrasjonen, styret eller styret i studentrådet, og ta opp saker for administrasjonen og styret. Studentrådet lager selv plan for aktiviteter. Tilbyder har lagt ved referater fra studentrådsmøtene i 2014 og våren 2015. Av referatene fremgår det at tilbyder har gått bort fra lørdagsundervisning på bakgrunn av tilbakemeldinger fra studentrådet, at de har uttalt seg om det skal være obligatorisk oppmøte på all undervisning eller ikke, og at de har gitt tilbakemelding om luftkvalitet og manglende veiledning på It's Learning. En fra administrasjonen var til stede på møtene og skulle ta sakene videre til rette instans.

Vår oppfatning ut fra samtale med studentrådsmedlemmene og administrasjonen er at studentrådet er en kanal for å melde saker fra studentene til AOF. Studentrådet brukes i liten grad til å gi innspill på tilbyders øvrige virksomhet. Det er indikasjoner på at studenttillitsvalgte ikke er helt klare på hva som er rådets mandat; miljø (psykososial og fysisk) nevnes mye, men deltakelse i kvalitetssikring og utvikling av utdanningene og systemer synes ikke studentene å være kjent med at de skal bidra i.

Studentenes samarbeid med tilbyders styre

Det daglige ansvaret for samarbeid med studentene om deres fysiske og psykososiale arbeids- og læringsmiljø er delegert fra styret til daglig leder. Arbeidet er organisert på følgende måte: FAK samarbeider med studentrådet og studentrådsstyret, og SAK sammen med kurssekretær har det daglige ansvaret for studentenes lærings- og arbeidsmiljø. I søknaden er det også beskrevet at tilbyder vil styrke samarbeidet og dialogen om lærings- og arbeidsmiljøet mellom styret og studentrådet i forbindelse med studentrådsmøtet i november 2015. Det er imidlertid litt uklart hvordan, da setningen er ufullstendig.

På spørsmål om hvilke konkrete resultater samarbeidet har ledet til, har tilbyder svart at styret har fått innsikt i studentenes hverdag og tilbakemelding om deres opplevelse av undervisningen, undervisningspersonell og støtte fra administrasjonen gjennom at en studentrepresentant har deltatt på styremøter.

På institusjonsbesøket fikk vi høre at studentrådsleder som var valgt i november 2015 ikke hadde deltatt på noe styremøte hittil. Hun har imidlertid hatt møte med styreleder og daglig leder for å gi innspill til årsrapporten. Studenttillitsvalgte ga uttrykk for at det var uklart hvorvidt hun var studentenes representant til styret, og eventuelt hvilken rolle hun skulle ha. Rett før komiteens besøk hadde styret en strategisamling der de reiste bort. Studentrepresentanten ble ikke invitert med på denne samlingen, da de ikke så det som hensiktsmessig. Vi mener tilbyder ikke har en god nok bevissthet om hvilken ressurs studentene er med tanke på skolen virksomhet. På en samling der styret skal planlegge strategi, og fagområdegodkjenning er en viktig del av denne strategien, mener vi det er naturlig at studentrepresentanten deltar. Vi fikk også høre at studentene ikke var involvert i utforming av søknaden om fagområdegodkjenning, og heller ikke i rutiner der studentrådet skal spille en aktiv rolle.

Det kan være at tilbyders oppfatning av formuleringen «alle tilfeller der styret behandler saker av betydning for gjennomføringen av godkjent fagskoleutdanning» i styrevedtektene ikke er så bred, og at studentene derfor ikke kobles inn i tilstrekkelig grad.

Kvalitetssikring og utviklingsarbeid

Tilbyder beskriver at alle endringer i reglement, kvalitetssikringssystem og andre styrende dokumenter blir behandlet i studentrådet før styret gjør endelig vedtak. Det er studentrådet som velger representant til å delta i plangruppe og/eller sakkyndig komité i forbindelse med utvikling av nye utdanningstilbud. Rutinen har ikke vært i bruk, og studentrådet er ikke kjent med at de vil få en rolle i utvikling av nye utdanninger. Tilbyder beskriver videre i søknaden at studentrådet får mulighet til å gi innspill i forbindelse med forslag til nye utdanninger og endringer i allerede etablerte utdanninger. Tilbyder skriver også at en representant fra studentrådet deltar på styrets behandling av saker som omhandler fagskoleutdanning. For en tilbyder som søker om fagområdegodkjenning er studentenes involvering i kvalitetssikring og utvikling av utdanningene svært viktig, og vi forutsetter at tilbyder igangsetter de beskrevne tiltakene umiddelbart.

Tilbyder kan vise til resultater av samarbeidet med studentorganet, men vi ser at de ikke har en tilstrekkelig bevissthet om hvilken ressurs studentene kan være i deres arbeid med fagskoleutdanning. Vi mener at tilbyder må bearbeide mandatet for studentrådet i samarbeid med studentene og styret.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- utforme et tydeligere mandat for studentrådet og kommunisere viktigheten av deres deltakelse i tilbyders virksomhet
- revurdere oppfatningen av hvilke styresaker som angår studentene

4.5.7 Et fungerende system for kvalitetssikring som har vært i bruk i minst ett år etter NOKUTs godkjenning av systemet

Et fungerende system for kvalitetssikring som har vært i bruk i minst ett år etter NOKUTs godkjenning av systemet.
--

Presentasjon og vurdering

Vi viser til NOKUTs vurdering i punkt 3.2.1 Krav i fagskoleloven med forskrifter, om tilbyders bruk av systemet for kvalitetssikring. Vi er enige i vurderingen om at tilbyder har et aktivt og velfungerende system.

Dette understøttes av at alle intervjuede grupper på institusjonsbesøket sa de er involvert i evalueringsarbeid. Studentene uttrykte at de ikke kjenner til detaljene ved skolens kvalitetssikringssystem. Det er flere forhold som gjør at studentene vi snakket med ikke kjente til systemet. Vi anser ikke dette som av kritisk betydning, men vil anbefale tilbyder om å informere studentene bedre om det gode kvalitetsarbeidet, og systemet som ligger til grunn for det, ved skolen – i alle fall de studenttillitsvalgte.

Vi har inntrykk av et god evalueringsarbeid og årsrapportene antyder at tilbyder har et klart fokus på kvalitet og kvalitetsutvikling. Vi finner imidlertid ingen rutine for å melde resultater fra evalueringene tilbake til studentene annet enn ved helt konkrete tiltak og det var det flere studenter som savnet. Vi anbefaler derfor at tilbyder vurderer å lage rutiner for å melde resultatene fra studentundersøkelsene tilbake til studentene og at studentene også får tilbakemelding på forhold som ikke vil bli endret.

Tilbyder gir uttrykk for at de ser de har forbedringspotensial på noen områder, og at dette er noe de jobber aktivt med for å ta tak i. Vi har inntrykk av at de har et fokus på dette og er målrettede.

På institusjonsbesøket informerte tilbyder om at de vil innføre et nytt system som de mener vil ytterligere forbedre arbeidet med kvalitetssikring, særlig i å sikre at rutiner følges.

Konklusjon

Ja, kravet er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder bør

- informere studentene (/bedre) om systemet for kvalitetssikring og kvalitetsarbeidet ved skolen
- vurdere å lage rutiner for å melde resultater fra studentundersøkelsene tilbake til studentene
- også gi tilbakemeldinger på forhold som ikke blir endret

4.6 Fagmiljøet (§4-5)

4.6.1 Fagmiljøet må være stort, stabilt og kompetent nok

(1) Fagmiljøet må være stort og stabilt nok til å dekke undervisnings-, kvalitetssikrings- og utviklingsoppgavene innen fagområdet. Fagmiljøets kompetanse må være bred nok til å dekke de viktigste delene av fagområdet.

Presentasjon og vurdering

Hvem utgjør fagmiljøet ved AOF Haugaland?

I merknaden til §4-5 skriver NOKUT «Når vi bruker begrepet «fagmiljøet» viser det til alle ansatte som gir regelmessig og direkte bidrag til utvikling, organisering og gjennomføring av utdanningene innenfor det aktuelle fagmiljøet.» Hvem som ansees som fagmiljøet er av stor betydning for om tilbyder oppfyller kravene til fagmiljøets kompetanse og stabilitet. Etersom faglærerne har en så sentral rolle i undervisningen, og er de som innehar den faglige spisskompetanse innenfor fagene som omfattes av fagområdet, er det naturlig å tenke at disse er en del av fagmiljøet. Det står imidlertid at de også skal gi regelmessige og direkte bidrag til utvikling og organisering av utdanningene. Faglærerne bidrar til utvikling ved at de kommer med innspill til for eksempel endring av litteratur. Noen av dem har også vært med å utvikle studieplanene. Det er imidlertid slik at faglærerne (som sammen med de fast ansatte utgjør det vi anser som fagmiljøet) kun har to formelle møteplasser i året der de diskuterer faglige og pedagogiske temaer. Med tanke på at fagmiljøet skal dekke undervisnings-, kvalitetssikrings- og utviklingsoppgavene innenfor fagområdet (jf. §4-5 (1)) mener vi dette er for lite. Faglærerne har en for perifer rolle til at vi kan regne de som en fullgod del av fagmiljøet. I § 4-5 (2) står det at minst 50 % av de ansatte må være fast ansatt hos tilbyder. Det er 24 personer som deltar i undervisning og som er ansatt på kortere kontrakter. De utgjør om lag tre årsverk til sammen. Tilbyder angir i søknaden at de har ti ansatte som er direkte knyttet til fagskoleutdanningen (vi antar det menes

fagområdet) og ytterligere tre som kan bidra i utvikling av det pedagogiske opplegget. I bestemmelsen står det «av de ansatte» og ikke «av årsverkene». Dette innebærer at om vi regner faglærerne som en del av fagmiljøet, oppfyller ikke AOF Haugaland kravet til minst 50 % fast ansatte innenfor fagområdet.

Dersom vi da sier at det er de fast ansatte som utgjør fagmiljøet, finner vi på den andre siden at det er flere av bestemmelsene i § 4-5 som ikke er oppfylt. De fast ansatte har relevant kompetanse innenfor helse og oppvekst, men deres kompetanse er ikke bred nok til å dekke de viktigste delene av fagområdet slik det står i § 4-5 (1). De kan heller ikke sies å ha relevant yrkeserfaring innenfor de viktigste delene av fagområdet, jf. § 4-5 (4).

Fagmiljøets størrelse og fagskolens organisering av faglig virksomhet

AOF Haugaland har ti stillinger, inkludert merkantile tjenester, som er direkte knyttet til fagskoleutdanning. I tillegg har de tre fast ansatte innen pedagogikk og spesialpedagogikk som kan bidra til utvikling av pedagogiske metoder og verktøy. To av de fast ansatte i sekretariatet/resepsjonen er utdannet allmennlærere, og utgjør sammen med de andre fagpersonene et støtteapparat for studentene og undervisningspersonalet. I februar 2014 ble det ansatt en SAK i 100 % stilling, og høsten 2015 ble det ansatt en førskolelærer med master i IKT i 100 % stilling for å styrke kompetansen i oppvekstfag. Av søknaden fremgår det at styret fattet vedtak 28.10.2015 om å styrke fagmiljøet ytterligere med to stillinger; en i Haugesund og en i Sør-Rogaland.

Under intervjuet med daglig leder og FAK fremgikk det at de nylig har ansatt en person som de mener vil styrke fagmiljøet innen helsefagene. Vedkommende er utdannet sykepleier med blant annet videreutdanning i barns utvikling, flerkulturell pedagogikk og PPU. Hun skal ha et spesielt ansvar for å ivareta ulike forhold rundt fagskolestudentenes praksis, og eventuelt hospitering.

Studieansvarlige kompetanserådgivere (SAK)

Tilbyder har organisert den faglige virksomheten med studieansvarlige kompetanserådgivere (SAK) som har ansvar for driften av definerte fagskoleklasser; herunder budsjettansvar, salg, markedsføring og samarbeid med yrkesfeltet, forberede opptak, utarbeide kvalitetsplan for den enkelte klasse, gjennomføre eksamen og evalueringer. SAK har også personalansvar for undervisningspersonell og sensorer, og inngår arbeidsavtaler og følger opp disse, studentene og praksisveilederne gjennom studiets teoretiske og praktiske del. Det fremgår av systembeskrivelsen at de også har ansvar for å vurdere endringer av litteratur sammen med fagundervisningspersonalet.

Det er primært faglærerne som underviser, veileder, vurderer og følger klassene gjennom utdanningsløpet. Vi mener at det derfor i praksis er faglærerne som synes å ha det faglige ansvaret; det er de som har best grunnlag for å sikre at studentene gjennomfører utdanningene som beskrevet i studieplanene og oppnår utdanningenes læringsutbytte. Ifølge fagskoletilsynsforordningen er dette tydelig faglig ansvarliges oppgave. SAK har heller ikke fagkompetanse innenfor mange av utdanningene som tilbys av AOF Haugaland. Vi vurderer at AOF Haugaland må sikre tilstrekkelig kompetanse innen alle utdanningene som nå tilbys og at fremtidige utdanninger vil dekkes. Vi ser for oss at dette kan gjøres gjennom bredere bemanning, ved å ansette flere personer som SAK med kompetanse på alle områdene som skal dekkes, eller ved å formalisere kontakten med faglærerne så de får det faglige ansvaret for utdanningene.

Vi anbefaler for øvrig at det legges til rette for at SAK blir mer aktivt involvert i undervisning, slik at deres faglige og pedagogiske kompetanse kan holdes i hevd og slik at de kommer nærmere studentene i utdanningsløpet.

Faglærerne

Faglærerne er engasjert på timebasis og leies inn som regel for et halvt år av gangen. Det tegnes kontrakt mellom fagskolen og faglærer. Faglærerne følger studentene gjennom hele studieløpet, men de er ikke en del av fagskolens faste stab. Av søknaden fremgår det at det er engasjert cirka 20 fag- og timelærere som deltar som undervisningspersonell innenfor fagområdet. Totalt utgjør stillingsandelen til disse i overkant av tre hele stillinger. Mange av disse har vært engasjert over flere år, og tilbyder opplever derfor undervisningspersonalet som stabilt.

Hver utdanning har undervisning fem kvelder pr. måned og faglærerne er inne i klassen om lag to ganger i måneden. Dette varierer noe avhengig av hvilke temaer som står på timeplanen. Faglærerne underviser noe, gir tilbakemelding på oppgaver, skal følge opp klassen og motivere den enkelte studenten. Faglærerne veileder også studentene på arbeidsoppgaver og sensurerer studentenes eksamensoppgaver. Sensurarbeidet gjør de sammen med en innleid ekstern sensor.

Komiteen ba på institusjonsbesøket om å få se kontrakten som fagskolen bruker overfor faglærerne. Denne ble ettersendt 20. april 2016. Vi ser av kontakten at det er lite beskrivelse av faglærers ansvar og arbeidsoppgavens innhold. Det fremgår av kontrakten at de for eksempel har 36 timer undervisning, og at dette skal omfatte for- og etterarbeid. Vi setter spørsmåltegn ved hvordan for- og etterarbeid defineres, gitt at faglærerne har en så sentral rolle i å sikre kvaliteten i gjennomføringen av utdanningen og at studentene oppnår læringsutbyttet. Det kom frem at faglærerne i visse tilfeller har bedt om mer tid til å gjøre for eksempel veiledningsoppgavene deres, og at de da fikk det. De mente for øvrig at de klarte å ivareta alle oppgavene de har innenfor den tiden de har til rådighet.

Det kom frem både av tabellen og fra intervjuet at faglærerne har ulikt ansvar og oppgaver knyttet til utdanningen, og ulik utøvelse av rollen som faglærer. Det virker derfor som om det er veldig opp til hver enkelt faglærer hvordan de løser oppgaven som faglærer. Vi ser det derfor som viktig at det foreligger en tydelig arbeidsbeskrivelse for faglærere og at de har mulighet til å møtes og diskutere seg imellom hvordan de best skal kunne fylle rollen som faglærer. Vi mener videre at tilbyders kontrakter med faglærerne tydelig må vise hvilket ansvar faglærerne har, og hva arbeidsoppgavene deres omfatter. Tydelige kontrakter vil bidra til en klargjøring av faglærers rolle, og er en forutsetning for å sikre kvalitet i utdanningene.

Vi mener videre at kontraktene som inngås med faglærerne må være lengre enn et halvt år av gangen. Med tettere kontakt mellom SAK og faglærer vil en kunne fange opp svake faglærere eller faglærere som ikke tilfredsstillers kontraktens innhold. Evaluering fra studentene kan også sikre dette.

Faglærerne skal følge en klasse i to år. For å sikre kontinuitet og forutsigbarhet både hos faglærerne og studentene, vil det være hensiktsmessig å formalisere faglærernes tilknytning til tilbyder som en kombinert stilling (2-er stilling). Da kan man legge inn plikter om deltakelse i kvalitetsarbeid og flere møter osv., noe som vil sikre at faglærerne i større grad blir en del av fagmiljøet. Vi mener derfor at mer formalisering er nødvendig og bra for begge parter.

Tilbyder er opptatt av å ikke låse seg med hensyn til kompetanseprofilen i fagmiljøet, slik at det ikke blir sånn at de ansattes kompetanse avgjør hvilke utdanninger som igangsettes. De er opptatt av å tilby de utdanningene arbeidslivet til enhver tid etterspør. Det er imidlertid slik at flere av utdanningene har

blitt gjennomført i flere år på rad, og vi anser derfor ikke at flere faglærere i kombinerte stillinger vil låse tilbyder.

Det er ikke noe beskrivelse av faglærers rolle, ansvar og oppgaver i systembeskrivelsen, annet enn en beskrivelse av hvordan fagskolen innhenter tilbakemelding om utdanningens kvalitet fra denne gruppen. Vi mener det vil være hensiktsmessig å beskrive faglærers ansvar, rolle og oppgaver også i systembeskrivelsen og anbefaler tilbyder å gjøre det.

Timelærere

Tilbyder benytter også timelærere i undervisningen. De skriver i søknaden at de har god kontakt med representanter fra brukerorganisasjoner (Diabetikerforbundet, Hjerte- og lungeforeningen, Mental helse, Psykisk helse, Norilco osv.) som blir leid inn som gjesteforelesere. Timelærere har ikke noe ansvar i forhold til studentene annet enn at de underviser om tema som er beskrevet i studieplanen. Studentene var jevnt over fornøyd med de innleide timelærerne.

Vi har inntrykk av at det er lite kontakt mellom faglærerne og timelærerne. Vi mener tilbyder bør legge til rette for samarbeid mellom faglærere, som har spisskompetanse på utdanningens fagfelt, og timelærere, som bidrar i undervisningen, for å sikre undervisning som er faglig relevant og god.

Tilrettelegging av utdanningen

Det er SAK som lager timeplanene, noen ganger i samråd med faglærer. På besøket fikk vi høre at SAK innkaller faglærer til et møte før utdanningen starter for å avtale hvilke tema faglærer ønsker å undervise i, og hvilke tema SAK skal finne timelærere til. Vi mener at et tettere samarbeid mellom SAK og faglærer er viktig rundt utarbeidelse av timeplanene og gjennomføringen av utdanningen. SAK har ikke nødvendigvis formell kompetanse og oppdatert yrkeserfaring innenfor det aktuelle fagfeltet, og det er faglærerne som har den nødvendige fagkompetansen og nærheten til studentene til å sikre at utdanningen gjennomføres på en slik måte at studentene kan oppnå læringsutbytte.

Vi mener at SAK-funksjonen må tillegges større faglig ansvar, da det er for stort ansvar for FAK å ha faglig ansvar for alle utdanningene. Dette innebærer også at en SAK bør ha formell utdanning og relevant yrkeserfaring innenfor det fagfeltet utdanningen omfatter. Som et minimum må de holde seg oppdatert om det som skjer innenfor det aktuelle fagfeltet.

Dersom en faglærer blir syk endrer utdanningens SAK på timeplanen eller avlyser studiesamlingen. Ved sykdom over tid kan det være at faglærer fra et annet studiested følger opp studentene i fraværperioden. Dette mente tilbyder at de hadde god kontroll på og at ikke var noe problem.

Krav til fagmiljøets kompetanse og sammensetning

Tilbyder oppgir både i søknaden og i vedlegg 5.4 at de kravene som stilles til de som underviser i de enkelte utdanningene er:

- Formell utdanning, i hovedsak på bachelornivå som sykepleier/vernepleier/ergoterapeut/fysioterapeut/barnehagelærer/spesialpedagogikk
- Høyere utdanning enn det faget det undervises i, dog aldri lavere enn tilsvarende ettårig fagskoleutdanning
- Oppdatert yrkeserfaring fra fagområdet
- Minst en person knyttet til utdanningen skal ha forell pedagogisk utdanning på minimum nivå 6 i NKR, samt erfaring fra undervisning. Denne skal ha et særlig ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg. I vedlegg 5.4 oppgis det at dette i de fleste tilfeller vil være FAK. Når det gjelder det øvrige undervisningspersonalet *«kan kravet om formell pedagogisk kompetanse kompenseres med erfaring, interesse og anlegg for pedagogisk arbeid og engasjement for*

fagområdet». Det står videre at «det er en fordel at undervisningspersonalet har praktisk pedagogisk utdanning, og erfaring fra veiledning og undervisning»

- Annet undervisningspersonale kan være personer med spesialkompetanse innen aktuelle tema
- Grunnleggende digital kompetanse i det omfang som undervisningen krever

De beskriver videre at FAK gir tettere oppfølging for å sikre kvaliteten i undervisningen og vurderingssituasjonene i de tilfeller der undervisningspersonalet ikke har formell pedagogisk kompetanse.

Fagmiljøets kompetanse og stabilitet

Tilbyder mener at fagmiljøets kompetanse innen helse- og oppvekstområdet er bred nok til å dekke de viktigste delene av fagområdet. De begrunner dette i søknaden med at de innen helseområdet har to faste stillinger i 100 %, der de ansatte har bachelorgrad med videreutdanning. Av tabell over undervisningspersonalet kommer det frem at begge disse er vernepleiere. En av de har flere videreutdanninger, heriblant karriereveiledning i et flerkulturelt perspektiv, og den andre har videreutdanning i målrettet miljøarbeid, IKT for lærere, og veiledningspedagogikk. Den ene av de har PPU og den andre lang undervisningserfaring. I tillegg til disse er det en 100 % stilling besatt av en med yrkesfaglærerutdanning i helse- og sosialfag, og 1. avdeling spesialpedagogikk.

Innenfor oppvekstområdet er det en 100 % stilling besatt av en med førskolelærerutdanning, med master i IKT i læring. I tillegg er det en ansatt i 80 % stilling med 1. og 2. avdeling spesialpedagogikk og videreutdanning innen lærevesker. Begge disse har også lang erfaring fra undervisning og veiledning.

I tillegg til disse har tilbyder en ansatt i 100 % som er allmennlærer med videreutdanning innen coaching og veiledning. Tilbyder skriver i søknaden at i tillegg til de fast ansatte innen fagområdet helse og oppvekst, er fagskoleansvarlig kurssekretær pedagogisk utdannet på bachelornivå. Videre er to av sekretariatets kurssekretærer utdannet allmennlærere. Som det fremgikk på institusjonsbesøket (og i punkt 4.6.1) har tilbyder nylig ansatt en sykepleier med videreutdanning. I utgangspunktet synes vi det er positivt at de har ansatt flere, men vi skulle gjerne ha sett at denne personen besatt en kompetanse, for eksempel innen geriatri, som ville komplementere den kompetansen resten av de fast ansatte sitter med.

Faglærerne har bakgrunn og kompetanse innen yrkesfeltet, og de fortalte at studentene var veldig fornøyd med at de har oppdaterte kunnskaper og ferdigheter innen yrkesfeltet. Studentene som vi intervjuet hadde en udelt positiv beskrivelse av faglærerne. De fortalte at faglærerne er flinke fagpersoner som motiverer og veileder på en god måte, og at de derfor har stor betydning for studentenes læring. De fremhevet at de fikk tilbakemelding/svar fra faglærer nesten uansett hvilken tid på døgnet og dag de tok kontakt. Faglærerne er også viktige for studentene med tanke på progresjon i studiet, til veiledning og motivasjon dersom de hadde planer om å slutte studiet. En student uttrykte det slik: «Faglærer hjelper med å skubbe i riktig retning samtidig som vi får mestringsfølelse av å ha gjort det selv».

Av tabellen over undervisningspersonalet tilknyttet utdanningen kommer det frem at faglærerne har formell faglig relevant utdanning som tilfredsstillende tilbyders krav, og noen av faglærerne har også formell pedagogisk utdanning. Flere av faglærerne fortalte at de har ledende stillinger innen eget yrkesfelt, og at arbeidet som faglærer blir gjort på kveldstid ut over hovedstilling. Vi anser faglærerne som en viktig ressurs for å sikre oppdaterte utdanninger med høy kvalitet. Ut fra tilbyders

kravspesifikasjon og tabell for undervisningspersonalet mener vi faglærerne har tilstrekkelig kompetanse til å undervise på tilbyders fagskoleutdanninger. De har en kompetanse som er viktig i kvalitetssikring og utvikling av utdanningene. Som tidligere nevnt mener vi at faglærernes tilknytning til fagskolen må styrkes for at virksomheten skal være tilstrekkelig stabil over tid, og slik at fagmiljøet kan nyttiggjøre seg faglærernes kompetanse også til kvalitetssikring og utvikling av utdanningene.

Kravet i fagskoletilsynsforskriften omhandler størrelsen, stabiliteten og bredden i fagmiljøets kompetanse, og er knyttet til at fagmiljøet skal kunne drive undervisning, kvalitetssikring og utvikling innenfor fagområdet. Ingen av de fast ansatte underviser fast i fagskoleutdanningene, men dekker innimellom noen av temaene det undervises i. De fast ansattes kompetanse alene dekker ikke den nødvendige bredden i fagområdet (se punkt 4.6.2). Under institusjonsbesøket var vi derfor spesielt opptatt av hvordan AOF Haugaland sikrer at faglærere blir en del av fagskolens fagmiljø og ikke bare «flyktige» fagpersoner som raskt kommer og går. Det var også sentralt for oss å vite mer om hvordan fagskolen sikrer at faglærerne benytter studieplanene ved undervisning og veiledning, og derigjennom sikrer at studentene har mulighet til å oppnå læringsutbytte.

Fagmiljøets pedagogiske og faglige aktivitet

Faglig og pedagogisk ansvarlig

FAK er oppført som både pedagogisk og faglig ansvarlig for alle utdanningene innenfor fagområdet. Som pedagogisk og faglig ansvarlig har hun ansvar for at studiene blir gjennomført i tråd med gjeldende bestemmelser, ta initiativ til utvikling og gjennomføring av faglig og pedagogisk utviklingsarbeid, og sikre at de som bidrar i undervisningen har riktige kvalifikasjoner og tilfredsstillende fastsatte krav. Hun skal også sørge for fremtidsrettet kompetanse hos undervisningspersonalet og for at utvikling og kvalitetssikring av det pedagogiske opplegget ivaretas.

I søknaden står det beskrevet at faglig ansvarlig har ansvar for å kvalitetssikre utdanning opp mot kvalitetssikringssystemet, herunder følge opp rutiner i årshjulet og samordne og lede pedagogisk personale. Hun har videre ansvar for å oppdatere og vedlikeholde mal for kvalitetsplan (driftsplan) i samarbeid med QA og FAS. Hun har også ansvar for at endringer i kvalitetssikringssystemet blir implementert i organisasjonen, og for å godkjenne opptak og forberede og lage innstilling til vedtak om innpassing eller fritak, eller eventuelt avslag. Videre skal hun sikre at eksamen blir gjennomført i tråd med kvalitetsplanen, og godkjenne endring av litteratur. Hun er videre administrasjonens kontaktperson i studentrådet.

Tilbyder understreker i søknaden at FAK har det «overordnede» faglige og pedagogiske ansvaret, og skal være en pådriver for at den faglige og pedagogiske utviklingen skjer. De viser til at det er utarbeidet gode rutiner og prosedyrer for arbeidsfordelingen mellom FAK, SAK, FAS og QA. Arbeidsfordelingen mellom FAK, SAK; FAS og QA er beskrevet i systembeskrivelsen.

I søknaden står det at FAK, SAK og FAS har ukentlige møter for å få oversikt over hvilke oppgaver som skal gjennomføres på kortere og lengre sikt, og de konkrete oppgavene knyttet til utviklingen foretas som regel av FAK og SAK. Tilbyder beskriver at studieplanene, reglementet og system for kvalitetssikring ligger som rammer rundt utviklingsarbeidet. Vi ser at mye av faglig og pedagogisk ansvarliges oppgaver er knyttet til oppfølging av at virksomheten drives i tråd med rutinene beskrevet i kvalitetssikringssystemet. Det er positivt at administrasjonen (FAK og SAK) er opptatt av å drive virksomheten på en kvalitativt god måte.

Vi mener imidlertid at det er for mye ansvar og oppgaver som er lagt til stillingen til FAK til at hun vil kunne ivareta det ansvaret hun skal ha som faglig og pedagogisk ansvarlig. I følge veiledningen til fagskoletilsynsforskriften skal den som er pedagogisk ansvarlig ha ansvar for utviklingen, gjennomføringen og kvalitetssikringen av det pedagogiske opplegget. Dette innebærer at «hun/han følger opp undervisningspersonalet og sikrer at de følger det pedagogiske opplegget». Som det fremgår av § 3-5 (4) i fagskoletilsynsforskriften er faglig ansvarliges oppgave å sikre at studentene gjennomfører utdanningen som beskrevet i planen og oppnår læringsutbytte. Vi kan ikke se at FAK har mulighet til å følge opp hver enkelt utdanning på en slik måte at det faglige og pedagogiske ansvaret som følger av fagskoletilsynsforskriften er ivaretatt.

Vi fikk høre på institusjonsbesøket at den nylige økning av staben vil gjøre at FAK får mer tid til å følge opp de som er ansatt som SAK og hun vil kunne jobbe mer med kvalitet- og studieplaner. FAK kunne meddele at hun så behovet for en tettere oppfølging av faglærerne og hun mente at dette også ville bli lettere ved utvidelse av staben.

Vi mener at FAK gjerne kan være pedagogisk ansvarlig, men funksjonen som faglig ansvarlig må overdras til SAK med tilstrekkelig kompetanse på fagfeltet, eller eventuelt til faglærerne forutsatt at disse har en nærmere tilknytning til fagskolen.

Faglig og pedagogisk utviklingsarbeid

Når det gjelder det pedagogiske utviklingsarbeidet, står det i søknaden at dette skjer i samarbeid mellom FAK, SAK og undervisningspersonell tilknyttet de enkelte utdanningene, samt FAS og studenter gjennom studentrådet. Det står at utviklingen skjer på månedlige møter, der det legges planer og strategier for det faglige og pedagogiske arbeidet, så som kompetansehevingstiltak, endring av litteratur og revidering av planer. I tillegg gjennomføres det møter i tilknytning til hver enkelt utdanning, etter første gjennomføring av utdanningen, samt at SAK gjennomfører individuelle samtaler med time- og faglærerne.

På institusjonsbesøket fikk vi inntrykk av at det ikke rutinemessig ble avholdt månedlige møter med fokus på pedagogisk utviklingsarbeid der undervisningspersonalet var involvert. Vi fikk bekreftet at det var avholdt evalueringsmøte mellom faglærerne for to klasser i ernæring og SAK etter utdanningen var gjennomført for første gang. Vi fikk også høre at noen av faglærerne hadde tatt initiativ til, og ville ta initiativ til, å ha evalueringsmøte på tvers av klasser innenfor det samme fagfeltet. Det kom også frem at noen av faglærerne samarbeidet på tvers av klasser på eget initiativ. Andre fortalte at de hadde gitt innspill til endring av litteratur til SAK. Både faglærerne og timelærerne (og samarbeidspartnere) ga uttrykk for at de føler seg ivaretatt av administrasjonen. Vi stiller imidlertid spørsmål ved hvor formalisert kontakten mellom SAK og faglærer er, da flere av faglærerne fortalte at «de kunne ta kontakt når de hadde behov for det».

Både i søknaden og på besøket fikk vi høre at det gjennomføres et felles lærermøte i semesteret, der det diskuteres ulike pedagogiske metoder, læringsmiljø og læringsstrategier, og der lærerne utveksler erfaringer med for eksempel oppgaveveiledning og vurdering av studentene. Faglærerne ga uttrykk for at dette var svært nyttig, og at de gjerne kunne hatt flere slike samlinger. Det kom forslag om to lærermøter per semester.

Vi mener det er behov for flere formaliserte møteplasser for faglærerne og administrasjonen, både med tanke på faglig og pedagogisk utvikling, erfaringsutveksling og kompetanseheving. Fokuset for disse møtene (fagmøter eller lærermøter) bør være både faglige og pedagogiske, og da i tråd med de til

enhver tid behov som faglærerne melder inn. Faglærerne vil ha ulike behov for faglig samarbeid med fagskolen, avhengig av erfaring, egen kompetanse og erfaring, om de er nye som faglærere, forhold som oppstår i klassen og lignende. Faglærere innen samme utdanning vil kunne utveksle både faglig kompetanse og erfaringer dersom de møtes i organiserte møter. Et fagmøte pr. halvår mener vi derfor ikke er godt nok.

Det er i stor grad faglærerne som sitter med spisskompetansen innenfor de ulike fagene, og de er derfor svært sentrale i å kvalitetssikre og utvikle utdanningene videre. Samtidig er det i hovedsak hos de fast ansatte at den utdanningsfaglige kompetansen ligger, og tilbyder må sikre at det foregår pedagogisk kompetanseheving og utviklingsarbeid også blant faglærerne.

Selv om faglærerne har pedagogisk kompetanse når de starter ved fagskolen bør tilbyder sikre at denne kompetansen utvikles. Vi er alle kjent med at innen IKT utvikles nye verktøy som kan brukes ved undervisning av dagens unge og da er det viktig at faglærerne kjenner disse verktøyene og er fortrolig med å bruke de på en sånn måte at det fremmer studentenes læring. Bruk av ulike læringsmetoder er viktig for å stimulere studentenes læring og dette er noe vi mener en utdanningsinstitusjon må jobbe med fortløpende. Fagskolen må derfor lage en kompetanseplan for faglærerne og gjennom den kunne bedre kvalitetssikre faglærernes pedagogiske og faglige kompetanse.

På spørsmål om oppfølging av faglærere ved studiestedene utenfor Haugesund, svarte SAK at hun legger ekstra vekt på å følge opp faglærerne og studentene her. En av faglærerne vi møtte, som arbeidet på et studiested utenfor Haugesund, bekreftet at hun følte seg ivaretatt av SAK, og at hun følte seg som en del av fagmiljøet. Samarbeidet mellom faglærerne på de ulike stedene fremsto imidlertid som noe dårligere og mer tilfeldig. Et eksempel som ble gitt var fagskoleutdanning innen ernæring i pleie og omsorgstjenester, der det er lite organisert samarbeid mellom faglærerne i Kristiansand, Stavanger og Haugesund. SAK er bindeleddet mellom studiestedene og er tilbyders kontaktledd med faglærerne. Som tidligere nevnt mener vi at et faglig samarbeid mellom faglærerne ved samme studie vil være en styrke for faglærerne, samt at det vil fremme kvaliteten på studiene.

Når det gjelder bruk av studieplanene aktivt under hele studiet, så fremgikk det at faglærerne har et aktivt forhold til disse. Tema, pensum og læringsutbytte er noe de ga uttrykk for at de hadde oversikt over. Dersom de mente det var behov for endringer av studieplanen og pensum meldte de fra om dette til SAK. Det fremgikk under intervjuet at slike konkrete innspill ikke alltid ble tatt til etterretning. De hadde forståelse for det, men savnet en tilbakemelding fra SAK om hvorfor endringer ikke ble fulgt opp. Her mente de at dersom de hadde oftere lærermøter så kunne slike forhold tas opp til diskusjon. Vi anser det som viktig at den faglige kvalitetssikringen og utviklingen foregår i et samarbeid mellom faglærere og administrasjonen. Se også vurderingen under § 5-1 (6).

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- sikre tilstrekkelig kompetanse innen alle utdanningene som nå tilbys, og at fremtidige utdanninger vil dekkes, ved en av to alternativer:
  - ved å ansette flere personer som SAK med kompetanse på fagfeltene som skal dekkes
  - ved å formalisere kontakten med faglærerne så de får det faglige ansvaret for utdanningene

- sikre at kontrakter med faglærerne tydelig viser faglærernes ansvar, rolle og oppgaver
- tilby faglærerne kontrakter som har minimum ett års varighet, men ideelt sett som følger utdanningsløpet slik at de får en mer forpliktende rolle i tilbyders fagmiljø. Dette kan for eksempel gjøres gjennom kombinerte stillinger.
- sikre tettere oppfølging av faglærerne gjennom flere formaliserte lærermøter, fagmøter og individuelle møter og samtaler
- organisere faste samarbeidsmøter mellom flere faglærere innen samme studie
- sikre at faglærernes tilbakemeldinger om endringer blir vurdert og at det tydelig kommuniseres hva som har blitt gjort eller vil gjøres med tilbakemeldingene
- utvikle et tettere samarbeid mellom SAK og faglærer rundt utformingen av timeplan og gjennomføringen av utdanningen
- må omdefinere ansvar og arbeidsoppgaver fra FAK til SAK, slik at de sammen har bedre kapasitet til å ivareta sitt ansvar og oppgaver på en tilfredsstillende måte

Tilbyder bør

- legge til rette for samarbeid mellom faglærere som har den nødvendige spisskompetansen og timelærere som bidrar i undervisningen
- la SAK involveres aktivt i undervisning, slik at faglig og pedagogisk kompetanse holdes i hevd og at de kommer nærmere studentene i utdanningsløpet
- beskrive faglærernes ansvar, rolle og oppgaver i systembeskrivelsen

4.6.2 Ansatte med formell utdanning i hovedstilling

(2) Tilbyder må ha ansatte i hovedstilling i fagmiljøet med formell utdanning på nivå over fagskoleutdanning i tilsvarende eller beslektet fagområde. Minst 50 % av de ansatte må være fast ansatt hos tilbyder.

Presentasjon og vurdering

Tilbyder har fem ansatte med ansvar som SAK i 100 % stilling og en som er ansatt i 80 %. I tillegg har de fire andre ansatte som arbeider med fagskoleutdanning, inkludert merkantile stillinger. Alle som er oppgitt i faste stillinger i 100 % og 80 % av undervisningspersonalet har formell utdanning på nivå over fagskoleutdanning, de fleste med bachelorgrad. Som tidligere nevnt er to utdannet vernepleiere, en faglærer i helse- og sosialfag, en førskolelærer og en spesialpedagog. I tillegg har de nettopp ansatt en sykepleier. Det ble informert om at sykepleieren primært skal ivareta ulike forhold rundt studentenes praksis. Tilbyder har cirka 20 faglærere/timelærere i mindre stillinger, og de har beregnet at deres stillingsprosent totalt utgjør i overkant av tre hele stillinger (100%).

Vi mener at med 11 studier innen helse så har ikke fagskolen nok faste ansatte med fagkompetanse og yrkeserfaring som ivaretar alle disse studiene. Dette gjelder spesielt studiene psykisk helsearbeid, demensomsorg, kroniske sykdommer med Kols, diabetes og hjertesvikt, omsorg for mennesker med nevrologiske lidelser og kreftomsorg og lindrende pleie.

Mangel på faste ansatte med formell kompetanse og oppdatert yrkeserfaring gjør at tilbyder ikke synes tilfredsstillende i stand til å sikre studentenes læringsutbytte i tråd med studieplanene, sikre oppdatert pensum, innleie av relevante timelærere og utarbeidelse av studienes vurderingsordninger, for eksempel å lage eksamensoppgaver.

Å sikre gode robuste fagmiljøer ser vi kan være krevende, men vi mener det er særdeles viktig dersom en skal sikre kvaliteten på studiene som tilbys. Innen alle fagfelt erfarer vi at det er mye forskning som er med på å utvikle faget og noen ganger endrer kunnskapen i fagene. Skal en fagskole klare å tilby studier som er i tråd med den faglige utviklingen som skjer er det viktig at det er ansatte i fagskolen som innehar denne kompetansen og at disse gjennom samarbeid innad i fagskolen og eksternt er viktige bidragsytere for utviklingen av fagene og studiene som tilbys.

Jf. for øvrig vurderingene og konklusjon til punkt 4.6.1 Fagmiljøet må være stort, stabilt og kompetent nok.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må sikre at fagskolen dekker behovet for faglig og yrkesrettet kompetanse innenfor de ulike studieretningene. Jf. konklusjonen til punkt 4.6.1 Fagmiljøet må være stort, stabilt og kompetent nok.

4.6.3 Faste ansatte med formell pedagogisk kompetanse

(3) Fagmiljøets faste ansatte må ha formell pedagogisk kompetanse i et omfang som gjør det mulig å utvikle pedagogiske metoder og verktøy.

Presentasjon og vurdering

Tilbyders faste ansatte innenfor fagområdet har henholdsvis PPU, yrkesfaglærerutdanning med videreutdanning i spesialpedagogikk, førskolelærerutdanning, allmennlærerutdanning og spesialpedagogikk. Samtlige har lang undervisningserfaring. Som tidligere nevnt har også tre i sekretariatet formell pedagogisk kompetanse på bachelornivå. Tilbyder mener derfor at den pedagogiske kompetansen fagmiljøet besitter er tilstrekkelig til å utvikle pedagogiske metoder og verktøy.

I søknaden beskriver tilbyder at de halvårslige lærermøtene er en arena for pedagogisk utvikling. De skriver at undervisningspersonell knyttet til samme utdanning møtes for utveksling av erfaringer og ideer. Tilbyder skriver at det arrangeres også en større lærersamling årlig hvor det hentes inn eksterne forelesere med tema innen pedagogikk, metoder og verktøy. De skriver også at det faste fagmiljøet har mulighet til å skape arenaer for pedagogisk utviklingsarbeid på bakgrunn av behov, og at undervisningspersonell som er engasjert til utdanningene også vil kunne trekkes inn i arbeidet. Slik det fremgår i søknaden og gjennom besøket mener vi at fagskolen langt på vei sikrer de faste ansattes formelle pedagogiske kompetanse. Vi vil påpeke viktigheten av å jobbe systematisk med utviklingen av de ansattes pedagogiske kompetanse. Selv om de faste ansatte har formell pedagogisk kompetanse når de starter ved fagskolen, bør det sikres at denne kompetansen utvikles. En årlig lærersamling med fokus på pedagogikk mener vi er for lite. Vi er alle kjent med at innen IKT utvikles det i rekordfart nye verktøy som kan brukes ved undervisning av dagens unge og da er det viktig at de ansatte kjenner disse verktøyene og er fortrolig med å bruke de på en sånn måte at det fremmer studentenes læring. Det er også viktig at den faste staben samarbeider med faglærerne om bruk av ulike læringsmetoder og verktøy. Kompetanseplanene som utarbeides for de faste ansatte, mener vi kan være med på å følge opp lærernes behov for pedagogisk kompetanseutvikling

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør følge opp lærernes behov for pedagogisk kompetanseutvikling.

4.6.4 Fagmiljø med relevant yrkeserfaring

(4) Fagmiljøet må ha relevant yrkeserfaring.

Presentasjon og vurdering

Tilbyder benytter en stor grad av undervisningspersonell som til daglig jobber i aktuelt yrkesfelt. De mener dette bidrar til at studentene alltid får oppdatert og ny kompetanse, og at utdanningene blir praksisnære og relevante. De skriver videre at sammen med undervisningspersonalets formelle kompetanse, bidrar faglærernes erfaring innen praktisk pedagogikk/metodikk til å sikre den praktiske pedagogiske fag- og spisskompetansen i undervisningen. Av tabellen over undervisningspersonell fremgår det at det bare er en av de fast ansatte i 100 % som er faglærer i en av utdanningene. De andre faglærerne har mindre stillinger hos tilbyder, og er ansatt i relevant yrkesfelt. I tabellen skiller tilbyder mellom faglærere, som er delegert det faglige og pedagogiske ansvaret fra FAK, og som er medansvarlig i pedagogisk utviklingsarbeid og følger klassen gjennom hele studieforløpet, og timelærere, som engasjeres på bakgrunn av sin særskilte fagkompetanse.

Faglærerne har relevant yrkeserfaring, men de inngår ikke i fagskolens faste stab. De fast ansatte mener vi ikke har tilstrekkelig relevant yrkeserfaring, jf. vurdering i punktene 4.6.1 Fagmiljøet må være stort, stabilt og kompetent nok og 4.6.2 Ansatte med formell utdanning i hovedstilling. Vi mener derfor at fagmiljøet ikke tilfredsstillende kravet om relevant yrkeserfaring.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Jf. må-punkt i 4.6.1 Fagmiljøet må være stort, stabilt og kompetent nok og 4.6.2 Ansatte med formell utdanning i hovedstilling.

4.7 Samarbeid med yrkesfeltet (§4-6)

- (1) Tilbyder må ha et formelt samarbeid med relevante aktører i yrkesfeltet om utvikling og gjennomføring av utdanninger innen fagområdet.
- (2) Fagmiljøet må vise til tilfredsstillende resultater fra deltagelse i regionale, nasjonale og eventuelt internasjonale samarbeid og delta i faglige nettverk relevante for fagområdet.

Presentasjon og vurdering

Samarbeid med aktører i yrkesfeltet

Tilbyder samarbeider med elleve kommuner på Haugalandet, to helseforetak og de lokale avdelingene av Fagforbundet, samt Delta i Haugesund. De beskriver i søknaden hvem de har møter innenfor samarbeidsorganisasjonene de har møter med. I Sør-Rogaland samarbeider de med syv kommuner, og med seksjonene i helse, sosial og kirke, kultur og oppvekst i Fagforbundet Rogaland. Samarbeidet består av utvikling, gjennomføring og evaluering av utdanningene, samt informasjon om

utdanningene, motivasjon til kompetanseheving og rekruttering av studenter. Tilbyder viser til konkret samarbeid med navngitte kommuner og aktører når det gjelder utdanningene innen oppvekstfag i forbindelse med at de har fått kontrakt med Utdanningsdirektoratet om tilskudd til gjennomføring av utdanningene. De har også planer om å utvide samarbeidet til flere kommuner, samt at de har avtalt samarbeid med en landsdekkende privat barnehageeier som har 160 barnehager på forskjellige steder i landet. Tilbyder skriver også at de har god kontakt med opplæringsavdelingen og fagopplæringsavdelingen i Rogaland fylkeskommune.

På spørsmål om hva samarbeidet har resultert i, svarer tilbyder det har resultert i 14 godkjente utdanninger, 9 ulike studiesteder, 40 klasser med 711 studenter. De skriver også at det at de har vokst så mye også skyldes godt samarbeid med Rogaland fylkeskommune som gjennom fordeling av tilskudd har gjort det mulig for studentene å få gratis fagskoleutdanning innen helse. De beskriver også hvordan samarbeidet med ulike kommuner har gjort at de raskt har startet opp utdanninger på nye studiesteder.

Tilbyder sier også i søknaden at nettverket med yrkesfeltet gjør det enklere å ta kontakt ved ulike forespørsler og utfordringer m.m., noe som blant annet har resultert i at ledere har bidratt med å synliggjøre fagskoleutdanningene i lokale medier. Tilbyder har samarbeidet med flere kommuner om en konferanse i forbindelse med NOU-en «Innovasjon omsorg», og er invitert av Haugesund kommune til å delta i Barnehagenettverksmøte mellom alle kommunene i regionen.

Tilbyder beskriver at de har avholdt nærmere 30 samarbeidsmøter i løpet av 2014, hvor hovedhensikten har vært trekke eksterne interessenter inn i arbeidet med å sikre kvalitet, tilpasse utdanningene til arbeidslivets krav og forventninger, og initiere nye studier. Tilbyder viser til at utdanningen «demensomsorg» ble til i et samarbeid mellom tilbyder og fagpersoner fra kommunene Haugesund og Karmøy. De skriver også om samarbeidet de har hatt med kommunerepresentanter og fagorganisasjonene Fagforbundet og Delta om studentrekruttering og informasjon om fagskoleutdanningene.

Tilbyder har lagt ved oversikt over samarbeidspartnere og 15 undertegnede samarbeidsavtaler med ulike kommuner, samt avtaler med Helse Fonna, Fellesforbundet avd. 3 Agder Fagforening, Forbundet for ledelse og teknikk og FUS barnehagene.

Deltakelse i nettverk

Tilbyder beskriver deltakelse i ulike nettverk i søknaden, og har lagt ved en liste i vedlegg 6.3 med en komplett oversikt. Daglig leder er styremedlem i Forum for Fagskoler og medlem av AU, samt representant i Faglige råd for fagskoleutdanning i Rogaland fylkeskommune. Kvalitets- og utviklingsansvarlig er medlem i NUFHO og deltar i arbeidsutvalget der. Hun har også observatørstatus i barnehagenettverket for Haugalandsløftet. I AOF er det opprettet er «Fagskoleforum» hvor flere av medarbeiderne deltar. Det vises også til at FAK og representanter fra samarbeidspartnere har deltatt i nasjonale plangrupper i forbindelse med utarbeidelse av nasjonale planer for NUFHO. Blant annet har de vært med i utviklingen av planen innenfor «livsstilssykdommer», «arbeid med de yngste barna i barnehagen» og «arbeid med språk, flerspråklighet og flerkulturell kompetanse i barnehage». Flere medarbeidere har også deltatt i workshop i forbindelse med LUB-arbeid og konferanser og seminarer i regi av NOKUT og andre relevante fora. Tilbyder har også deltatt i utarbeidelse av veilederen «opptak til fagskoleutdanning på grunnlag av realkompetanse» i regi av VOX. Etter behov som fremgikk på samarbeidsmøte mellom tilbyder og ansvarlige for oppvekst i Haugesund kommune har tilbyder spilt

inn forespørselen til NUFHO som har besluttet å begynne arbeidet med å lage en ny nasjonal plan for assistenter og barne- og ungdomsarbeidere. Tilbyder skriver også at deltakelse i FFF har ført til at en representant fra AOF Haugaland ble foreslått og oppnevnt som vara til NOKUTs klagenemnd. Av andre konkrete resultater av samarbeidet viser tilbyder til at de har arrangert en rådgiversamling for rådgivere i grunn- og videregående skole for å informere om fagskole som karrierevei. Dette foregikk i samarbeid med Rogaland fylkeskommune. I tillegg har representanter fra tilbyder og samarbeidspartnerne hatt innlegg på NOU-utvalgets regionkonferanse på Vestlandet. Tilbyder har ikke deltatt i internasjonalt samarbeid eller faglig nettverk utover deltakelse i NUFHO sine studieturer til Danmark og Nederland.

Vi møtte fem samarbeidspartnere som representerte ulike fagfelt og studier. De var alle udelt positive til samarbeidet med fagskolen. De uttrykte at ansatte spesielt i Haugesund kommune, var godt kjent med fagskolens studietilbud. De opplever at ansatte i kommunen søker seg til fagskolen og at dette omfattet mer enn gode lokaler ved fagskolen i Haugesund. De mente at fagskolen har et godt renommé og tilbyr relevante utdanninger som etterspørres.

En av samarbeidspartnerne som deltok på intervjuet, hadde en ledende stilling i Haugesund kommune. Hun uttrykte at de hvert år samlet ulike ledere fra forskjellige institusjoner og evaluerte utdanningstilbudene fra fagskolen. De vurderte hva kandidatene har av kunnskap, hvordan den blir brukt, tilbakemeldinger på hva de mente burde endres osv. De gir fagskolen denne tilbakemeldingen og opplever at AOF tar raskt ballen og er lydhøre for deres tilbakemeldinger. Kommunen stimulerer ansatte med stipender for å ta fagskoleutdanning og mener at AOF er en viktig samarbeidspartner. De uttrykker at AOF har blitt mer systematiske, bedre kvalitet og at de samarbeider også med dem om basiskompetanse.

Det ble uttrykt under besøket at fagskoleutdanning er veldig nytt for oppvekstsektoren, og at de har måttet jobbe med å forklare potensielle studenter og barnehager om hva slags studier som tilbys og hvorfor disse var relevante. De informerer da om viktigheten av studier innen oppvekst, at studiene gir mer kompetanse og at denne kompetansen er viktig for måten de ansatte gjør arbeidet på.

En av de vi snakket med, uttrykte at innen omsorg så mente hun at fagskoleutdanning var en god kompetansevei om de ikke valgte sykepleierutdanningen ved høyskolen. Hun var opptatt av viktigheten med å informere og oppfordre lederne til å stimulere ansatte til fagskoleutdanning. Hun mente at det var viktig fordi da ville arbeidsplassen benytte seg av kompetansen når ansatte hadde fullført fagskoleutdanningen.

I samarbeidsmøter som fagskolen arrangerer opplever de å ha mulighet for påvirkning. Typisk agenda går på hvilke utdanninger har de gjennomført, hvordan har det gått, og hva slags behov yrkesfeltet har fremover. De mener at fagskolen følger veldig godt med på nasjonale føringer, og er klare på hva de ev. kan bidra med på de ulike feltene.

De uttrykte at AOF Haugaland er utrolig flinke til å følge opp og stimulere studentene og at det hadde betydning for de som arbeidsgivere. En av de uttrykte:

«Heldigvis har fagskoleutdanning blitt et tema – det har skjedd et paradigmeskifte i forhold til når vi startet. De drev med håndarbeidskurs og slikt tidligere, så det har vært en lang reise til at fagskoleutdanning nå er en del av utdanningssystemet. Det er viktig å løfte den praktiske orienteringen. Vi kan bidra til å snakke de [AOF Haugaland] fram.»

Stavanger kommune har også tatt kontakt for å få vite mer om fagskolen og tilbyder mente det betydde at fagskolen hadde fått fotfeste utenfor regionen. Samarbeidsaktørene var også svært positive til at fagskolen var så lydhøre for innspill og at de fulgte opp deres ønsker. Fagskolens ansatte oppleves som proaktive, profesjonelle og dyktige og det mente de var viktig for samarbeidet.

Vi mener at tilbyder har et godt og formelt samarbeid med relevante aktører i yrkesfeltet om utvikling og gjennomføring av utdanninger innen fagområdet. Fagmiljøet ved fagskolen viser til tilfredsstillende resultater fra deltagelse i regionale samarbeid og deltar i faglige nettverk som er relevante for fagområdet.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.8 Konklusjon etter sakkyndig vurdering

Søknaden om fagområdet anbefales ikke godkjent.

Tilbyder må

- sørge for samsvar mellom kravspesifikasjonen og rutinen for oppretting av nye studiesteder.
- oppdatere rutinen for etablering av nye utdanningstilbud, slik at det fremgår at sakkyndig komite vurderer alle forhold i kapittel 3 i fagskoletilsynsforskriften
- utarbeide en rutine for videreutvikling av etablerte utdanninger som inkluderer et panel med fagpersoner som innehar nødvendig spisskompetanse
- sikre tilstrekkelig faglig og pedagogisk kompetanseutvikling av faglærerne – som også åpner for at de som ikke har anledning til å delta på kurs per dags dato kan få deltatt på kompetansehevingstiltak
- utforme et tydeligere mandat for studentrådet og kommunisere viktigheten av deres deltakelse i tilbyders virksomhet
- revurdere oppfatningen av hvilke styresaker som angår studentene
- sikre tilstrekkelig kompetanse innen alle utdanningene som nå tilbys, og at fremtidige utdanninger vil dekkes, ved en av to alternativer:
  - ved å ansette flere personer som SAK med kompetanse på fagfeltene som skal dekkes
  - ved å formalisere kontakten med faglærerne så de får det faglige ansvaret for utdanningene
- sikre at kontrakter med faglærerne tydelig viser faglærernes ansvar, rolle og oppgaver
- tilby faglærerne kontrakter som har minimum ett års varighet, men ideelt sett som følger utdanningsløpet slik at de får en mer forpliktende rolle i tilbyders fagmiljø. Dette kan for eksempel gjøres gjennom kombinerte stillinger.
- sikre tettere oppfølging av faglærerne gjennom flere formaliserte læremøter, fagmøter og individuelle møter og samtaler
- organisere faste samarbeidsmøter mellom flere faglærere innen samme studie
- sikre at faglærernes tilbakemeldinger om endringer blir vurdert og at det tydelig kommuniseres hva som har blitt gjort eller vil gjøres med tilbakemeldingene
- utvikle et tettere samarbeid mellom SAK og faglærer rundt utformingen av timeplan og gjennomføringen av utdanningen

- må omdefinere ansvar og arbeidsoppgaver fra FAK til SAK, slik at de sammen har bedre kapasitet til å ivareta sitt ansvar og oppgaver på en tilfredsstillende måte
- sikre at fagskolen dekker behovet for faglig og yrkesrettet kompetanse innenfor de ulike studieretningene

Tilbyder bør

- konkretisere kravene til praksisveileder i sine praksisavtaler, og det bør tydeliggjøres i malen for praksisavtale at dette må gjøres for hver enkelt utdanning
- være klar over at en utdanning innen veiledning må knyttes direkte til helse- og oppvekstfagene dersom den skal igangsettes på fullmakt
- innlemme kompetanseområdet *utsatte barn og unge* i de utdanningene som omhandler denne målgruppen og som tilbyder har godkjenning for
- sikre at fagfeltet *utsatte barn og unge* blir ivarettatt i fremtidige utdanninger innen oppvekst
- utvikle gode nettverk og samarbeid med yrkesfeltet innen oppvekstfag for å sikre tilfredsstillende rekruttering og gjennomstrømning på dette fagfeltet
- ha rutiner for å kartlegge studentenes behov for velferdstiltak
- tydeliggjøre uklare formuleringer om hvem som har ansvar i forbindelse med oppretting av nye studiesteder og igangsettelse av tiltak
- benytte faglærere eller timelærere i plangruppen som utvikler nye utdanninger
- iverksette hyppigere interne kompetansehevede tiltak som inkluderer faglærerne
- informere studentene (/bedre) om systemet for kvalitetssikring og kvalitetsarbeidet ved skolen
- vurdere å lage rutiner for å melde resultater fra studentundersøkelsene tilbake til studentene
- også gi tilbakemeldinger på forhold som ikke blir endret
- legge til rette for samarbeid mellom faglærere som har den nødvendige spisskompetansen og timelærere som bidrar i undervisningen
- la SAK involveres aktivt i undervisning, slik at faglig og pedagogisk kompetanse holdes i hevd og at de kommer nærmere studentene i utdanningsløpet
- beskrive faglærernes ansvar, rolle og oppgaver i systembeskrivelsen
- følge opp lærernes behov for pedagogisk kompetanseutvikling

6 Tilvarsrunde

6.1 Søkerens tilbakemelding

Vi mottok 30. august 2016 tilsvaer fra AOF Haugaland på vurderingene gjort av NOKUTs administrasjon og den sakkyndige vurdering. Under følger tilsvaret i sin helhet og tilleggsvurderingene som følger av dette.

Tilvarsskjema fra AOF Haugaland på utkast til rapport – AOF Haugaland – Godkjenning av fagområde i helse og oppvekst – saksnummer 16/00160-10.

Søker har valgt å nummerere de enkelte prikkpunktene («må» og «bør») i den rekkefølge de fremkommer i rapporten. Alle endringer i vedleggene er markert. Gul markering er tekst som utgår og blå skrift er ny tekst.

3.1 Vilkår for å kunne søke om godkjenning som tilbyder

Prikkpunkt 1, 2 og 3: Garantiorordningen er revidert. Det er konkretisert hva som åpner for at garantimidler kan frigjøres fra kontoen, NOKUT er ikke involvert i ordningen og det er inngått formell avtale mellom AOF Haugaland og Studieforbundet AOF Norge, se vedlegg 1.

3.3 Konklusjon etter innledende vurdering

Prikkpunkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8 og 9: Revidert utgave av vedtektene § 3 c Styret, beskriver hvilke oppgaver og ansvar styret har i forbindelse med fagskoledriften, hvordan studentrepresentanten velges og hvilke rettigheter denne har. Det fremgår videre at styret er det øverste ansvarlige styringsorganet og at styrets studentrepresentant har stemmerett og personlig vara ved behandling av klagesaker. § 3 c bokstav i, viser at styret kan velge om det vil behandle klager eller opprette en klagenemnd. I bokstav a, er det tydeliggjort at styret ansetter den administrative ledelsen. I bokstav g, fremgår det at styret skal samarbeide med studentorganet om studentenes læringsmiljø. I bokstav b, fremkommer det at styret har ansvaret for å fastsette krav til ledelse. Reviderte vedtekter følger som vedlegg 2.

Prikkpunkt 7: I revidert styrereglement, vedlegg 3, tydeliggjøres det i punkt 3 at styret har ansvar for studentenes fysiske og psykiske arbeidsmiljø.

Prikkpunkt 10, 11, og 12: Det er gjennomført anbefalt endring i reglement §5.17 Vitnemål og i §7.3 Klagenemnd. §5.10 Sensur, er endret slik at det er entydig hvilken sensorordning som gjelder hvilke formål. Det fremgår av blå tall og bokstaver hvilke endringer som er gjort.

Revidert reglement følger som vedlegg 4.

Prikkpunkt 13: Anbefalt endring i rutine for klagebehandling er gjennomført, se vedlegg 8.

4.8 Konklusjon etter sakkyndig vurdering

Tilbyder må:

Prikkpunkt 1:

Rutinen for oppretting av nye studiesteder er revidert slik at det er samsvar mellom rutinen og kravspesifikasjonen. Rutinen og kravspesifikasjonen med kontrollskjema er satt inn i kvalitetssikringssystemet, vedlegg 5, som nytt punkt 2.1.7.4.

Prikkpunkt 2: Rutinen for etablering av nye utdanningstilbud i kvalitetssikringssystemet, vedlegg 5, punkt 2.1.7.1 er oppdatert slik at det fremgår at sakkyndig komite vurderer alle forhold i kapittel 3 i fagskoletilsynsforskriften.

Prikkpunkt 3: Det er opprettet nytt punkt 2.1.7.3 «Rutine for opprettelse av nytt studiested». Denne er tatt ut av punkt 2.1.7.2 som har fått nytt navn, «Rutine for videreutvikling av etablerte utdanninger». Rutinen inkluderer et panel med fagpersoner. Dette framgår av ovennevnte punkter i kvalitetssikringssystemet.

Prikkpunkt 4: Gjennom revidert plan for kompetanseutvikling av personalet ved AOF Haugaland, vedlegg 5, er det sikret faglig og pedagogisk kompetanseutvikling av faglærerne. Det vil bli lagt til rette for at de som ikke har anledning til å delta på kurs per dags dato kan få ta del i kompetansetiltakene gjennom fagmøter, lærermøter, lærersamling, erfaringsoverføring og referater.

Prikkpunkt 5: I revidert reglement, vedlegg 4, § 3.2 er studentrådets rolle, mandat og viktigheten av deres deltagelse i AOF Haugalands fagskolevirksomhet tydeliggjort.

Prøkkpunkt 6: I revidert utgave av vedtektene, vedlegg 2, §3c vil ny ordlyd være: «En studentrepresentant tiltrer styret med møte- tale- og forslagsrett i alle tilfeller der styret behandler saker av betydning for fagskolevirksomheten». Styret har ellers gjort vedtak om å fremme forslag for årsmøtet i april 2017 om endring i §3c slik at studentrepresentanten også får stemmerett i alle saker av betydning for fagskoleutdanningen.

Prøkkpunkt 7: For å sikre tilstrekkelig kompetanse innen alle utdanningene som nå tilbys og at fremtidige utdanninger vil dekkles, vil vi ansette to nye i SAK-stillinger med kompetanse på fagfeltene Tiltaket er beskrevet i vedlegg 6 Fagmiljøet.

Prøkkpunkt 8: Det er utarbeidet nye stillingsbeskrivelser for faglærerne som tydelig viser ansvar, rolle og oppgaver. Dette er beskrevet i kvalitetssikringssystemet vedlegg 5, punkt 1.3 og vedlegg 7 arbeidsavtale for fast ansatt faglærer - kombinert stilling (2-er stilling).

Prøkkpunkt 9: Under forutsetning av fagområdegodkjenning vil AOF Haugaland opprette minimum 6 faglærer – kombinert stillinger (2-er stillinger) for å oppfylle kravet til minst 50 % fast ansatte innen fagområdet. I tillegg vil alle faglærerne bli tilbudt kontrakter som følger utdanningsløpet slik at de får en mer forpliktende rolle i tilbyders fagmiljø.

Prøkkpunkt 10: Tettere oppfølging av faglærerne er sikret gjennom flere formaliserte møter som fagmøter, lærermøter, uformelle og formelle møter/løpende dialog og lærersamling. Dette er beskrevet i plan for kompetanseutvikling av personale, som er lagt inn i kvalitetssikringssystemet, vedlegg 5 som nytt punkt 3.

Prøkkpunkt 11: Det er organisert faste samarbeidsmøter mellom flere faglærere innen samme studie gjennom «Fagmøtet» og «Lærermøtet». Dette er beskrevet i plan for kompetanseutvikling av personale, som er lagt inn i kvalitetssikringssystemet, vedlegg 5, som nytt punkt 3.

Prøkkpunkt 12: Gjennom å opprette flere formelle møtesteder vil faglærernes tilbakemeldinger om endringer bli en naturlig del av diskusjonen i møtene. Dette gjør det enklere å få oversikt over hva som blir gjort med tilbakemeldingene. I tillegg gjennomføres evalueringer underveis og i forbindelse med sensorevalueringen. Dette blir systematisert, kommunisert på møtene og viktige momenter blir beskrevet og drøftet i årsrapporten.

Prøkkpunkt 13: Gjennom lærermøtene og de uformelle og formelle møtene/løpende dialog, beskrevet i kvalitetssystemet, vedlegg 5 som nytt punkt 3, er det lagt til rette for et tettere samarbeid mellom SAK og faglærer rundt utforming av timeplan og gjennomføringen av utdanningen.

Prøkkpunkt 14: Ansvar og arbeidsoppgaver er omdefinert fra FAK til SAK. Beskrivelse fremgår av kvalitetssikringssystemet, vedlegg 5 punkt 1.3 som nye kulepunkter under beskrivelsen av stillingene.

Prøkkpunkt 15: Dette er gjort ved opprettelse av 2 nye SAK-stillinger med faglig og yrkesrettet kompetanse innenfor de ulike studieretningene. Under forutsetning av fagområdegodkjenning vil vi opprette minimum 6 faglærer – kombinert stillinger (2-er stillinger) og alle faglærerne bli tilbudt kontrakter som følger utdanningsløpet slik at de får en mer forpliktende rolle i tilbyders fagmiljø.

Søkers tilbakemelding på konklusjon fra de sakkyndige på «bør» punkter.

3.3 Konklusjon etter innledende vurdering:

Det er gjennomført endring i reglementet, vedlegg 4, §3.2.1 som gir studentrepresentanten i styret stemmerett når fagskolestyret behandler klagesaker.

4.8 Konklusjon etter sakkyndig vurdering:

Prøkkpunkt 1: Kravene til praksisveileder vil bli konkretisert i praksisavtaler for hver enkelt utdanning. I forbindelse med søknad til NOKUT er dette allerede gjort i malene for praksisavtale for studiene «Arbeid med de yngste barna i barnehage» og «Arbeid med språk, flerspråklighet og flerkulturell kompetanse i barnehage».

Prikkpunkt 2: Vi er klar over at en utdanning innen veiledning må knyttes direkte til helse- og oppvekstfagene dersom den skal igangsettes på fullmakt.

Prikkpunkt 3 og 4: Vi setter pris på tilbakemeldingen om at kompetanseområdet «utsatte barn og unge» er påpekt i tilbakemeldingen og vil vurdere hvorvidt dette området skal ivaretas i godkjente og fremtidige utdanninger innen oppvekst.

Prikkpunkt 5: Det er siden opprinnelig søknad ble sendt utviklet gode nettverk og samarbeid med yrkesfeltet innen oppvekstfag i forbindelse med planlegging, rekruttering og oppstart av 4 klasser i fagskoleutdanningen «Barn med særskilte behov».

Prikkpunkt 6: Det vil i samråd med studentrådet bli utarbeidet rutine for kartlegging av behov for velferdstiltak.

Prikkpunkt 7: Beskrivelse om hvem som har ansvar i forbindelse med oppretting av nye studiesteder og igangsettelse av tiltak er tydeliggjort i kvalitetssikringssystemet, vedlegg 5, punkt 2.1.7.4

Prikkpunkt 8: Faglærer eller timelærer er tatt med som nytt medlem i plangruppen som utvikler nye utdanninger. Dette er tatt inn som nytt kulepunkt i kvalitetssikringssystemet, vedlegg 5, 2.1.7.1 Rutine for etablering av nye utdanningstilbud.

Prikkpunkt 9: Gjennom revidert plan for kompetanseutvikling av personalet ved AOF Haugaland, kvalitetssikringssystemet, vedlegg 5, er det iverksatt hyppigere interne kompetansehevende tiltak som inkluderer faglærerne. Jf. må-punk 4.

Prikkpunkt 10: Kvalitetssikringssystemet, vedlegg 5, vil bli lagt ut til studentene på læringsplattformen It's Learning på samme måte som reglement og årsrapport. Endringer vil det rutinemessig bli informert om på studentrådsmøtene.

Prikkpunkt 11 og 12: Resultat av alle evalueringer blir enten gjennomgått ved klassebesøk eller lagt ut på It's Learning. Det blir også gitt tilbakemelding på forhold som ikke blir endret.

Prikkpunkt 13: Det er lagt til rette for samarbeid mellom faglærer og timelærer. Dette er beskrevet i kvalitetssikringssystemet, vedlegg 5 punkt 3 Plan for kompetanseutvikling.

Prikkpunkt 14: Det fremgår av beskrivelse i kvalitetssikringssystemet, vedlegg 5, punkt 1.3 at SAK involveres aktivt i undervisningen slik at faglig og pedagogisk kompetanse holdes i hevd og at de kommer nærmere studentene i utdanningsløpet.

Prikkpunkt 15: Faglærers ansvar, rolle og oppgaver er beskrevet i prikkpunkt 8 under tilbyder må.

Prikkpunkt 16: Lærernes behov for kompetanseutvikling er beskrevet i kvalitetssikringssystemet, vedlegg 5, punkt 3 Plan for kompetanseutvikling.

6.2 Sakkyndig tilleggsvurdering

Vi har gruppert tilstøtende kravpunkter fra 4.8 *Konklusjon etter sakkyndig vurdering* og gjengir dem i kursiv under overskriftene.

6.2.1 Rutiner for oppretting og endring av utdanninger

Tilbyder må

- *sørge for samsvar mellom kravspesifikasjonen og rutinen for oppretting av nye studiesteder.*
- *oppdatere rutinen for etablering av nye utdanningstilbud, slik at det fremgår at sakkyndig komite vurderer alle forhold i kapittel 3 i fagskoletilsynsforskriften*
- *utarbeide en rutine for videreutvikling av etablerte utdanninger som inkluderer et panel med fagpersoner som innehar nødvendig spisskompetanse*

Vurdering

Det kommer nå tydelig frem av rutinen for oppretting av nye studiesteder hvem som har ansvar for å kontrollere lokaler og utstyr. Vi mener både rutinen og den tilhørende kravspesifikasjonen med kontrollskjema vil sikre at lokalene og utstyret er tilfredsstillende før oppstart av utdanninger på nye studiesteder. Det fremgår nå også tydelig av rutinen for etablering av nye utdanningstilbud at sakkyndig komite skal vurdere alle kravene i fagskoletilsynsforskriften kapittel 3. Tilbyder har utarbeidet en egen rutine for videreutvikling av etablerte utdanninger. Rutinen inkluderer et panel med fagpersoner som innehar nødvendig spisskompetanse. På denne måten sikrer tilbyder at de endringene som gjøres er faglig forsvarlige. Vi vurderer at alle de tre rutinene nå er tilfredsstillende.

Konklusjon

Kravet om at tilbyder skal ha tilfredsstillende rutiner for oppretting av nye utdanninger og videre utvikling av etablerte utdanninger er tilfredsstillende oppfylt.

Dermed er også kravet om ressurser og fasiliteter i form av lokaler, utstyr og informasjonstjenester som er tilpasset utdanningsvirksomheten tilfredsstillende oppfylt.

6.2.2 Rutiner for å ivareta de ansattes kompetanseutvikling

Tilbyder må

- *sikre tilstrekkelig faglig og pedagogisk kompetanseutvikling av faglærerne – som også åpner for at de som ikke har anledning til å delta på kurs per dags dato kan få deltatt på kompetansehevingstiltak*

Vurdering

Tilbyder har revidert sin plan for kompetanseheving og faglærere som er fast ansatt i kombinerte stillinger er omfattet av årlige individuelle utviklingssamtaler og kan delta på faglige og pedagogiske kompetansehevende tiltak. I arbeidsavtalen er det beskrevet at det er satt av 37 timer for ansvaret innen kvalitetsområdet. AOF Haugaland avklarte at av kompetansehevingstiltak er det kun lærermøter som inngår i de 37 timene. Eventuelle øvrige kompetansehevingstiltak vil komme i tillegg. Det blir lagt til rette for at de som ikke har anledning til å delta på kurs, fordi de kun har et mindre engasjement ved fagskolen, kan ta del i kompetansehevende tiltak gjennom lærermøter, lærersamlinger, fagmøter

og ulike former for erfaringsutveksling. Vi anser derfor at hele fagmiljøet nå har mulighet til å delta i faglige og pedagogiske kompetansehevede tiltak.

Tilbyder har lagt opp til hyppigere interne kompetansehevede tiltak, som var et bør-punkt i den opprinnelige sakkyndige vurderingen. Dette ser vi også på som positivt.

Konklusjon

Kravet om at tilbyder skal ha rutiner for å ivareta de ansattes kompetanseutvikling er tilfredsstillende oppfylt.

6.2.3 Et fungerende studentdemokrati og resultater av samarbeid med studentene

Tilbyder må

- *utforme et tydeligere mandat for studentrådet og kommunisere viktigheten av deres deltakelse i tilbyders virksomhet*
- *revurdere oppfatningen av hvilke styresaker som angår studentene*

Vurdering

Som tilbakemelding på det første kulepunktet, har tilbyder lagt inn en setning i reglementet § 3.2. Her står det at studentrådet skal ha en viktig rolle i kvalitetssikring og utvikling av utdanninger og systemer.

I vår vurdering skrev vi at tilbyder må bearbeide mandatet for studentrådet i samarbeid med studentene og styret. De har ikke beskrevet hvorvidt endringen i reglementet er gjort i samarbeid med studentrådet. De har heller ikke utarbeidet det vi så for oss som et mandat. Når vi etterspurte et mandat tenkte vi oss en mer utførlig beskrivelse av studentrådets ansvar og oppgaver, hvilke fora de skal bidra i og hvor ofte de skal ha møter med administrasjonen og styret m.m. Dette kunne vi kanskje ha vært tydeligere på i rapporten.

Når vi ser informasjonen i reglementet og kvalitetssikringssystemet i sammenheng, ser vi at studentrådet skal involveres i tilbyders aktiviteter, og at de har myndighet til å uttale seg i mange sammenhenger. For eksempel skal en representant fra studentrådet delta i plangruppen ved utvikling av nye utdanninger, studentrådet skal uttale seg om årsrapporten, de drøfter og gir tilråding i saker som forelegges av studenter, administrasjonen, AOF Haugalandts styre eller styret i studentrådet med mer. Det fremgår også av årshjulet hvor ofte og når de skal ha møter i studentrådet.

Som vi skrev tidligere i rapportutkastet som ble sendt til tilbyder er vår oppfatning, ut fra samtalen med studentrådsmedlemmene og administrasjonen på institusjonsbesøket, at studentrådet i liten grad brukes til å gi innspill på tilbyders virksomhet. Vi anser det derfor som svært viktig at tilbyder fortsetter å jobbe for at det som er beskrevet i § 3.2 om at studentene skal ha en viktig rolle i kvalitetssikring og utvikling av utdanninger og systemer blir en realitet. For å få til dette, mener vi at studentrådet og administrasjonen bør sette seg ned sammen og tydeliggjøre hvordan studentene skal bidra i tilbyders virksomhet, og hvordan studentrådet kan fylle den viktige rollen de skal ha. Det dere kommer frem til bør nedtegnes i et mandat for studentrådet og eventuelt et eget mandat for studentrådsleder. Vi anbefaler også at NOKUT følger opp at dette blir gjort, slik at fremtidige

medlemmer av studentrådet vet hvilken rolle og myndighet de har og slik at studentene blir involvert på en måte som sikrer god kvalitet i utdanningene.

Når det gjelder det andre kulepunktet, beskriver tilbyder at de ønsker å gi studenten i styret stemmerett i saker som angår fagskoleutdanning. Dette ser vi som veldig positivt. De kommenterer for øvrig ikke på hvilke saker de anser at er viktige at studentene deltar i, annet enn det som fremgår gjennom reglementet og kvalitetssikringssystemet. Dette kan vi heller ikke forvente utfra vår formulering av må-punktet.

Konklusjon

Kravet om at tilbyder skal ha et fungerende studentdemokrati, og kunne vise til resultater av samarbeidet med studentene er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må imidlertid jobbe videre med studentrådet i å utforme mandat for studentrådet. NOKUT vil følge opp dette.

6.2.4 Fagmiljøet må være stort, stabilt og kompetent nok

Tilbyder må

- *sikre tilstrekkelig kompetanse innen alle utdanningene som nå tilbys, og at fremtidige utdanninger vil dekkes, ved en av to alternativer:*
  - *ved å ansette flere personer som SAK med kompetanse på fagfeltene som skal dekkes*
  - *ved å formalisere kontakten med faglærerne så de får det faglige ansvaret for utdanningene*
- *sikre at kontrakter med faglærerne tydelig viser faglærernes ansvar, rolle og oppgaver*
- *tilby faglærerne kontrakter som har minimum ett års varighet, men ideelt sett som følger utdanningsløpet slik at de får en mer forpliktende rolle i tilbyders fagmiljø. Dette kan for eksempel gjøres gjennom kombinerte stillinger.*
- *sikre tettere oppfølging av faglærerne gjennom flere formaliserte lærermøter, fagmøter og individuelle møter og samtaler*
- *organisere faste samarbeidsmøter mellom flere faglærere innen samme studie*
- *sikre at faglærernes tilbakemeldinger om endringer blir vurdert og at det tydelig kommuniseres hva som har blitt gjort eller vil gjøres med tilbakemeldingene*
- *utvikle et tettere samarbeid mellom SAK og faglærer rundt utformingen av timeplan og gjennomføringen av utdanningen*
- *må omdefinere ansvar og arbeidsoppgaver fra FAK til SAK, slik at de sammen har bedre kapasitet til å ivareta sitt ansvar og oppgaver på en tilfredsstillende måte*
- *sikre at fagskolen dekker behovet for faglig og yrkesrettet kompetanse innenfor de ulike studieretningene*

Vurdering

FAK- og SAK-stillingene

For å sikre tilstrekkelig kompetanse innen alle utdanningene som tilbys, og for å dekke fremtidige utdanninger har tilbyder valgt å ansette to personer som SAK, og å formalisere og kvalitetssikre

ansettelsen og oppfølgingen av faglærerne. Personen som tidligere var ansatt som fagskolekoordinator går over i en SAK-stilling.

Tilbyder skriver at de som nå er ansatt som SAK dekker alle utdanningene de har, foruten utdanninger innen psykisk helsearbeid, rus og ernæring. Tilbyder skriver at disse vil dekkes av faste ansatte i kombinerte stillinger. Det skal totalt ansettes seks personer i kombinerte stillinger og i tillegg vil de engasjere faglærere på timesbasis ved behov.

Vi anser det som tilfredsstillende at tilbyder har valgt å ansette to nye i SAK-stillinger som har en slik kompetanse at de kan fungere som faglig ansvarlige for flere av utdanningene innenfor fagområdet. Vi ser det også som positivt at tilbyder skal ansette seks i kombinerte stillinger. Det at de har sin hovedstilling i relevant arbeid innen fagområdet er en klar styrke med tanke på å sikre utdanningenes yrkesrelevans. Tilbyder dekker også behovet for faglig og yrkesrettet kompetanse innenfor de ulike studieretningene med denne ordningen.

Arbeidsfordelingen mellom FAK og SAK er endret og tydeliggjort, og vi anser den som mer realistisk og hensiktsmessig enn tidligere. Slik oppgavene er fordelt vil det være overkommelig for FAK å fylle sitt ansvar som faglig og pedagogisk leder, samt sine øvrige arbeidsoppgaver. SAK er faglig ansvarlig, og har en tett tilknytning til faglærerne og timelærerne som sitter med spisskompetanse. Det er også angitt at SAK skal bidra i undervisning, noe vi anser som viktig for at de skal kunne opprettholde sin faglige og pedagogiske kompetanse og nærhet til studentene. Det er noen utdanninger som SAK ikke har kompetanse til å være faglig ansvarlig for og her er ansatte faglærere i kombinerte stillinger sentrale for å kvalitetssikre og videreutvikle utdanningene.

Kombinerte stillinger

Når det kommer til kombinerte stillinger finnes det ingen fasit på hvor stort arbeidsforholdet hos de ulike arbeidsgiverne skal være. Det fremgikk ikke av tilsvaret hvor store stillinger personene vil ha hos AOF Haugaland og vi ba derfor NOKUT om å få det avklart. Tilbyder svarte følgende:

Under forutsetning av at faglærer i «toerstilling» har undervisningsoppdrag, vil årsverket minimum utgjøre 25 %. Dette utgjør summen av undervisning, deltakelse i kompetansehevingstiltak og deltakelse i kvalitetsarbeid. Dersom faglærer i «toerstilling» har ansvar for flere klasser, vil stillingsprosenten øke. I et tenkt tilfelle kan stillingsprosenten være inntil 100 % for en periode. Da vil faglærer ha permisjon fra sin hovedarbeidsgiver.

Vi mener det er viktig at tilbyder knytter til seg personer i kombinerte stillinger med minimum 25 % stillingsbrøker. Det er og positivt at prosentandelen er fleksibel og kan økes ved behov. Vi ønsker imidlertid å påpeke at AOF Haugaland ikke må glemme at disse menneskene er særlig interessante faglig sett nettopp på grunn av sitt aktive virke i yrkesfeltet og at de innehar spisskompetanse innen studienes fagområder.

Vi vurderer at personer engasjert i stillinger à 25 %, eller mer, vil ha tilstrekkelig tid til undervisningsvirksomhet, å kunne ivareta sitt ansvar for kvalitetssikringen av utdanningen og ivareta kontakten med studentene.

Det er særlig viktig at de som skal ivareta utdanningene faktisk har tilstrekkelig kapasitet til å gjøre dette. Det er ingen forskning som viser hvor stor stillingsprosent personer i kombinerte stillinger bør ha for å ivareta sine oppgaver på en tilfredsstillende måte. Vår erfaring viser imidlertid at de som har 100 % stilling et annet sted, og i tillegg en deltidsstilling i for eksempel 20 % ved siden av, ofte har

mindre kapasitet til å bidra inn i fagmiljøet enn de som har redusert stilling hos hovedarbeidsgiver slik at de *til sammen* har en 100 % stilling. Vi ber tilbyder tenke på dette ved ansettelse av personer i kombinerte stillinger, slik at de sikrer at de ansatte i kombinerte stillinger faktisk har tid og anledning til å gjøre en kvalitativ god jobb ved studiene og kunne delta i fagskolens fagmiljø.

Faglærerne

Både arbeidsavtalen for faglærere i kombinerte stillinger og kvalitetssikringssystemet viser nå klart faglærers ansvar, rolle og oppgaver. Det fremgår av arbeidsavtalen at stillingen er delt, der ansvaret innen kvalitetsområdet er beregnet til 37 timer i året.

I tillegg lages det en egen avtale for undervisningen i det enkelte utdanningsløpet. I avtalen og i kvalitetssikringssystemet s. 11 står det hva kvalitetsarbeidet skal innebære. Det er et relativt stort ansvar som tillegges faglærerne i kombinerte stillinger, og det er viktig at de, i tillegg til utdannings- og kvalitetsarbeid, har tilstrekkelig tid egen faglig utvikling og oppdatering innenfor fagområdet.

Tilbyder beskriver at faglærere i engasjementsstillinger skal få avtaler som varer for hele utdanningsløpet de skal undervise på. Vi har ikke sett disse avtalene, men anser at kravet er tilfredsstillende oppfylt. Det er ikke angitt hvilken faktor som brukes ved beregning av arbeidstimer til undervisning. Vi mener det er viktig at også faglærerne som ansettes på engasjement har tid til faglig og pedagogisk oppdatering og kompetanseutvikling. Vi tenker at dette kan sikres gjennom at faglærerne får tilstrekkelig tid avsatt til forberedelse og etterarbeid i forbindelse med undervisningen, eller at de får samme ressurs, som faglærere i kombinert stilling, til egen faglig utvikling og oppdatering innen fagområdet.

Tilbyder sikrer nå tettere oppfølging av faglærerne gjennom mer formaliserte fagmøter, lærermøter og mer uformelle møter etter behov. Den tette kontakten vil gjøre det lettere for SAK å sikre at utdanningen gjennomføres på en slik måte at studentene har mulighet til å oppnå studiets læringsutbytte. Tilbyder beskriver også tettere samarbeid rundt utforming av timeplaner. Kravet ansees som tilfredsstillende oppfylt.

Det er også lagt opp til faste samarbeidsmøter mellom faglærerne innen samme studie gjennom fagmøter og lærermøter. Dette vil sikre faglig diskusjoner og erfaringsutveksling og er viktig for god kvalitet i utdanningene, samt at det vil bidra til videreutvikling av studietilbudene.

Tilbyder har beskrevet at de formelle møtestedene vil gjøre det enklere å både få innspill fra faglærerne og få oversikt over hva som gjøres med tilbakemeldingene. De beskriver også at resultater fra evalueringer blir kommunisert og diskutert på møtene. Vi anser dette som tilfredsstillende og mener at faglærerne nå har bedre muligheter til å innvirke på kvaliteten på studiene de er ansatt eller engasjert ved og de får muligheten til å delta aktivt med endringer av studieplanene.

Konklusjon

Kravet om at fagmiljøet må være stort og stabilt nok til å dekke undervisnings-, kvalitetssikrings- og utviklingsoppgavene innenfor fagområdet er oppfylt på en tilfredsstillende måte. Vi anser også at fagmiljøets kompetanse er bred nok til å dekke de viktigste delene av fagmiljøet.

Kravet om at tilbyder må ha ansatte i hovedstilling i fagmiljøet med formell utdanning på nivå over fagskoleutdanning i tilsvarende eller beslektet fagområde, er oppfylt på en tilfredsstillende måte. Minst 50 % av de ansatte er fast ansatte hos tilbyder.

Kravet om at fagmiljøet må ha relevant og oppdatert yrkeserfaring er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

6.2.5 Konklusjon etter sakkyndig tilleggsvurdering

Vi anser at tilbyder har besvart alle våre innvendinger til søknaden på en tilfredsstillende måte. De har også besvart våre anbefalinger til forbedringer, angitt som bør-punkter, noe vi anser som svært positivt. Vi mener tilbyder er i stand til å ivareta kvalitetssikring og utvikling av både eksisterende og nye utdanninger på en god måte.

Søknaden om godkjenning av fagområdet helse og oppvekst anbefales godkjent.

Som tidligere nevnt anser vi det som svært viktig at tilbyder sikrer et godt samarbeid med studentrådet, og at disse er klar over det ansvaret og den myndigheten de har. Vi ber derfor NOKUT om å følge opp at tilbyder i samarbeid med studentrådet utarbeider et tydelig mandat for studentrådet.

6.3 Endelig konklusjon fra sakkyndig komité

Vi anbefaler at NOKUT godkjenner AOF Haugalands søknad om fagområdet *helse og oppvekst*.

Vi ber NOKUT følge opp at AOF Haugaland og studentrådet ved skolen har utarbeidet et godt mandat for studentrådets medlemmer og deres arbeid.

6.4 NOKUTs tilleggsvurdering og konklusjon

6.4.1 Innledende vurdering

I vår innledende vurdering kom vi frem til en rekke forhold som tilbyder måtte rette opp for en eventuell godkjenning, jf. punktene *3.1 Vilkår for å kunne søke om godkjenning som tilbyder* og *3.3 Konklusjon etter innledende vurdering*. Flere av disse forholdene hadde ikke blitt påpekt av NOKUT i tidligere vurdering og vi vurderte i tillegg at forholdene ikke var av et omfang eller natur som skulle hindre søknaden fra å behandles.

Vi vil innledningsvis presentere våre krav i kursiv og deretter følger vår vurdering av tilbyders tilsvar.

Vilkår for å kunne søke om godkjenning som tilbyder – garantiordningen

Tilbyders tilsvar

Tilbyder må

- *konkretisere detaljer i klausulen som åpner for at garantimidler frigjøres fra kontoen*
- *utforme en ordning som ikke involverer NOKUT*
- *legge frem avtaler som bekrefter at Forum for Fagskoler, og eventuelle andre aktører, påtar seg ansvar i garantiordningen og avtalene må tydelig fremstille hva ansvaret innebærer*

Tilbyder har gjort endringer på garantiordningen. Ordningen inkluderer nå ikke NOKUT og det er tilfredsstillende. Forum For Fagskoler er også tatt ut av ordningen og erstattet med Studieforbundet AOF Norge. Det fremgår av avtalen hva ansvaret innebærer.

Vi finner at tilbyder har oppfylt alle punktene vi påpekte. Vi finner også at opplegget som tilbyder skisserer overordnet virker gjennomtenkt og i tråd med lovgivers intensjon. Etter tilsvaret har vi imidlertid foretatt en grundigere juridisk vurdering av ordningen og finner at det er forhold ved ordningen som vi ikke anser som tilfredsstillende.

Ettersom det nå dukker opp nye momenter, har det ikke vært mulig for tilbyder å oppfylle kravet i sitt tilsvaret. På grunnlag av dette vil vi gi tilbyder vår nye vurdering og en anledning til å ettersende en oppdatert garantiordning.

Oppfyllelse av kravets intensjon

Etter forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-2(2) stilles følgende krav til garantiordning:

Tilbyderen må dokumentere deltakelse i garanti- eller forsikringsordning som sikrer studenter erstatning dersom tilbyder frivillig eller pålagt brått stanser en utdanning, hvor det er studenter som ikke har fullført utdanningen etter oppsatt plan.

Vi tolker kravet dithen at ordningen omfatter alle utdanningene innenfor fagområdet, både de som er etablert på fullmakt og de NOKUT tidligere har godkjent.

AOF Haugaland har lagt frem en avtale med Studieforbundet AOF Norge som dokumenterer deres garantiordning.

Hensikten med en garanti- eller forsikringsordning er at studentene skal være sikret erstatning dersom fagskolen frivillig eller pålagt brått stanser en utdanning. NOKUT forventer at en tilbyder som har fagområdegodkjenning, iverksetter tiltak som gjør det mulig for studentene å fullføre den påbegynte fagskoleutdanningen i de tilfeller en utdanning stanses midt i et løp. I den fremlagte avtalen står følgende: «Primært skal Studieforbundet AOF Norge arbeide for at studentene får fullført utdanningen. Dersom dette ikke lykkes, vil de avsatte midlene kunne brukes som erstatning for de berørte studentene.» Vi finner det særlig positivt at tilbyder sitt fokus i første rekke er å hjelpe studenter til å fullføre påbegynt utdanning.

Kontrakten

Tilbyder har utformet en kontrakt som skal regulere garantiordningen. Ordningen innebærer at penger skal avsettes på en konto som Studieforbundet AOF Norge og AOF Haugaland skal disponere i fellesskap.

Kontraktens utforming

Vi kan ikke se at kontrakten formelt sett er tilstrekkelig bindende. Det er på s. 1 i dokumentet, *Garantiordning for fagskolestudenter innen fagområdet helse og oppvekst i AOF Haugaland*, opplyst at for å oppfylle § 5-2 «vil AOF Haugaland etablere følgende garantiordning». Det er ikke beskrevet i avtalen når dette skal skje, frist for ikrafttredelse eller lignende.

Dokumentet inneholder overskrifter som gjør at det er utydelig hvilke deler av avtalen som anses som bindende for partene. Midt i dokumentet er for eksempel overskriften *Avtale mellom AOF Haugaland og Studieforbudet AOF*. Dette kan tolkes dithen at side 1 ikke anses som en del av avtalen, og det er på

side 1 detaljer om for eksempel beløpet er regulert. Vesentlige forhold som dette må være tydelig i avtalen. Avtalen på s. 2 er heller ikke datert, og sted er ikke presisert.

Det som utløser garantiordningen

Ifølge kontraktens tekst har studentrådet og AOF Haugaland's styre (altså *tilbyder*) fullmakt til å forhindre at garantiordningen trer i kraft: «[Kontoen kan kun åpnes] etter at det er gjort et flertallsvedtak om dette både i styret for AOF Haugaland og i studentrådet for AOF Haugaland.» Hensikten med en garantiordning er å gi studentene trygghet om at de er sikret økonomisk dersom avtalen med dem brytes. I så tilfelle kan ikke en garantiordning der debitor har mulighet til å nekte erstatning være tilstrekkelig.

Det beskrevne ansvarsforholdet mellom AOF Haugaland og Studieforbundet AOF Norge

Vi setter spørsmålsteget ved at Studieforbundet AOF Norge skal overta styrets ansvar dersom studentene ikke får gjennomført utdanningen sin. Primært skal jo studentene kreve debitor for erstatning. Sekundært trer garantiordningen i kraft. Etter fagskoleloven § 3 er det dessuten styret som «er ansvarlig for at studentene får den utdanningen som er forutsatt som grunnlag for godkjenningen». Det er derfor styret som skal holdes ansvarlig dersom en utdanning legges ned eller lignende, ikke Studieforbundet AOF Norge. Studieforbundet AOF Norge kan ikke ilegges annet ansvar enn å disponere midlene på best mulig måte dersom garantiordningen trer i kraft, AOF Haugaland's styre må fortsatt være ansvarlig etter loven.

Garantiordningens økonomiske rammer

Det fremgår ingenting i avtalen om maksimale utbetalinger eller lignende. Det fremgår heller ikke av avtalen hvilke av studentenes rettskrav som dekkes og hvilke som ikke dekkes. Det fremgår ikke hvem som eier midlene mens de er avsatt på den sperrede kontoen. Dersom AOF Haugaland selv er eier av midlene, vil disse kunne kreves av selskapets øvrige kreditorer foran studentene og slik sette studentene på bar bakke. Ordningen kan da ikke være tilfredsstillende. Dette taler for at garantiordningen bør være i et rettssubjekt som er selvstendig i forhold til AOF Haugaland.

Garantiordningen inneholder heller ingen bestemmelser om hvordan beløp skal beregnes. Dette må fremgå slik at studentene kan forutse sin rettsstilling. Andre reguleringer kan også være nødvendige for å sikre en tilstrekkelig avtale.

Det er uklart hvor stor sum som skal avsettes. Skal det settes av 1000 kroner per student per år, slik at summen vokser for hvert år man ikke benytter seg av garantiordningen? Eller vil beløpet variere hvert år med antallet studenter, noe som innebærer at en reduksjon fra 400 til 300 studenter lar tilbyder trekke ut 100 000 kroner fra kontoen? Dette fremgår ikke og må detaljeres.

Minstebeløpet på 300 000 kroner kan synes å være lavt, men hva som er rimelig erstatningsbeløp, avhenger av om utdanningen omfatter skolepenger, om studentene er heltidsstudenter eller deltidsstudenter som tar utdanningen ved siden av jobb, og omstendighetene rundt. Tilbyder søker fagområdegodkjenning for et område der det finnes offentlig finansiering, og hvor studentene da ikke betaler skolepenger. Tilbyder har i dag kun deltidsstudenter og har på institusjonsbesøket uttrykt at de i nær fremtid ikke har tanker om å ha kjøre utdanninger på fulltid.

Det er imidlertid også forhold som taler for at summen er alt for lav. AOF Haugaland har i dag omtrent 200 studenter på utdanninger innen fagområdet; ordningen ville da medføre en maksimal erstatning på 1500 kroner per student, dersom de ikke får fullført utdanningen sin gjennom andre

tilbydere. Dette virker som en særdeles beskjeden sum satt av til å dekke utgifter studentene kan ha hatt i forbindelse med studiene. Det er ukjent for oss hva som er et realistisk beløp per student for å hjelpe studentene til å fullføre utdanningen hos andre tilbydere. Tilbyder må gjerne gjøre rede for sine vurderinger om dette. På generelt grunnlag mener vi at beløpet bør heves og at tilbyder gjør en grundig vurdering av hva som kan anses som et hensiktsmessig minstebeløp for garantiordningen.

Konklusjon

AOF Haugaland må utforme en garantiordningen som er i henhold til NOKUTs vurderinger og dette innebærer en avtale som tydelig regulerer alle vesentlige forhold ved ordningen.

Vi anbefaler sterkt at tilbyder inngår avtale med en profesjonell aktør i garanti-/forsikringsbransjen. Dette vil sikre at de får på plass en ordning med avtale som er juridisk korrekt og bindende og som detaljerer og regulerer alle nødvendige forhold. En slik avtale vil sannsynligvis også bedre sikre studentenes økonomiske vilkår.

Styrets vedtekter, skolens reglement og bestemmelser om klagebehandling

Styrets vedtekter

Søknaden går videre til sakkyndig vurdering, men for en eventuell godkjenning må tilbyder

- *sørge for at styrets oppgaver og ansvar i forbindelse med fagskoledriften fremgår tydelig av styrets vedtekter (ikke styrereglementet som nå er tilfellet)*
- *la det fremgå av styrets vedtekter hvordan studentrepresentanten velges og hvilke rettigheter denne har*
- *tydeliggjøre hvorvidt AOF Haugalands styre er det øverste ansvarlige styringsorganet*
- *la det fremgå av styrets vedtekter at styrets studentrepresentant har stemmerett og personlig vara ved behandling av klagesaker i styret*
- *tydeliggjøre at styret kan velge om det vil behandle klager eller opprette en klagemnd*
- *tydeliggjøre at styret ansetter den administrative ledelsen*
- *tydeliggjøre at styret har ansvar for studentenes fysiske og psykiske arbeidsmiljø.*
- *tydeliggjøre at styret har ansvar i å direkte samarbeide med studentorganet om læringsmiljøet*
- *tydeliggjøre hvorvidt styret har ansvaret for å fastsette krav til ledelsen, eller om det er delegert til fagskolens administrasjon*

Styrets oppgaver og ansvar er flyttet fra styrereglementet og fremgår nå tydelig av styrets vedtekter.

Tilbyder har på en tilfredsstillende måte tydeliggjort i styrets vedtekter at styret for AOF Haugaland er det øverst ansvarlige styringsorganet for fagskoledriften.

Tilbyder har lagt til følgende tekst: «Styret i AOF Haugaland er styret for fagskolen i AOF Haugaland og vedtar kvalitetssystemene og har overordnet ansvar for studentenes læringsmiljø.» Vi anbefaler å legge til «, herunder det fysiske og psykiske arbeidsmiljøet», så det er tydelig at dette faller under ansvaret for læringsmiljøet.

Reglementet

Søknaden går videre til sakkyndig vurdering, men for en eventuell godkjenning må tilbyder

- *i reglementet §5.17, Vitnemål - karakterutskrift, informere om at vitnemålet skal vise utdanningens emner og eventuell praksis*

- *renskrive §5.10, Sensur, punkt 1 a–c, slik at det er entydig hvilken sensorordning som gjelder hvilke formål*

Informasjonen om vitnemålet er nå fullstendig dekkende.

Informasjonen om sensurordningen er tydeliggjort. Det er imidlertid uklart hva tallene i parentes henviser til. Det er mulig disse viser til de nå utgåtte punktene. Søk i reglementet finner ingen «1a» utenom i §5.10. Vi antar at tallene i parentesene er arbeidsnotater, som det ikke er hensiktsmessig å ha med videre.

Klagebehandling – omtale i reglementet og rutine for klagebehandling

Søknaden går videre til sakkyndig vurdering, men for en eventuell godkjenning må tilbyder

- *i reglementet §7.3, Klagenemnd, presisere at studentrepresentanten i klagenemnden skal ha personlig vara*
- *inkludere i rutinen for klagebehandling at studentrepresentanten i styret har personlig vara og stemmerett når styret behandler klagesaker*

Tilbyder bør nevne i reglementet §3.2.1, Studentrådets styre, at studentrepresentanten i styret har stemmerett når fagskolestyret behandler klagesaker.

Tilbyder har tydeliggjort i reglementet at studentrepresentanten i klagenemnden skal ha personlig vara, og også anbefalingen til §3.2.1 har blitt fulgt.

Tilbyder har ikke gjort ønsket tillegg i rutinen. Det har kommet ny tekst, men det er ikke tydelig at teksten dekker det vi påpekte innledningsvis. Det virker som om teksten understreker studentrepresentantens rolle i klagenemnden, men vi påpeker at det må fremgå at studentrepresentanten i styret har personlig vara og stemmerett når styret behandler klagesaker.

6.4.2 Endring i fagskoleloven i løpet av søknadsbehandlingen

Tilbyder søkte 1. november 2015 om fagområdegodkjenning, mottok NOKUTs og de sakkyndiges vurdering 21. juni 2016 og leverte sitt tilsvaret til vurderingen 30. august 2016.

Den 1. juli 2016 ble fagskoleloven endret. Lovendringen kom plutselig på både fagskolesektoren og NOKUT i løpet av sommermånedene. Dette har medført at NOKUTs seksjon for akkreditering besluttet at lovendringene ikke skulle være til hinder for tilbydere som ønsket å søke godkjenninger høsten 2016, men som ikke oppfylte kravene i loven *som følge av lovendringen*. Dette fordi endringene kom svært sent i saksbehandlingsprosessen, etter at NOKUT hadde overlevert utkast til rapport til institusjonen. AOF Haugaland leverte sitt tilsvaret 30. august og NOKUT kan derfor heller ikke forvente at AOF Haugaland skulle ha gjennomført endringene i henhold til lovendringene.

I denne rapporten har vi ikke vurdert i hvilken grad AOF Haugaland oppfyller endringene i fagskoleloven eller naturlige følger av denne, for eksempel en oppdatert rutine eller instruks for klagebehandlingen.

Vurderingen av dette gjøres i forbindelse med AOF Haugalands søknad om godkjenning av *veiledning av lærlinger*, jf. NOKUTs sak 16/00874.

6.4.3 Konklusjon

På grunnlag av lovendringen, de uklare forventningene til en garanti-/forsikringsordning og de sakkyndiges konklusjon om å anbefale godkjenning, vil NOKUTs saksbehandlere anbefale NOKUTs styre om å godkjenne søknaden fra AOF Haugaland om fagområdegodkjenning for *helse og oppvekst*, til tross for de enkelte manglene som foreligger.

Vi ber styret stille som forutsetning for sitt vedtak for godkjenningen at AOF Haugaland dokumenterer en tilfredsstillende garantiordning, at de oppfyller alle gjeldende lovkrav og at de har et tydelig mandat for studentrådet. Vi foreslår at fristen for dette settes til 1. mars 2017.

Dette innebærer at tilbyder må

- tilpasse sine styrende dokumenter til den endrede fagskoleloven
- inkludere i rutinen for klagebehandling at studentrepresentanten i styret har personlig vara og stemmerett når styret behandler klagesaker
- legge frem en tilfredsstillende garantiordning
- legge frem et mandat, utarbeidet i samarbeid med studentrådet, for studentrådets medlemmer og deres arbeid

Tilbyder bør tydeliggjøre at ansvar for det fysiske og psykiske arbeidsmiljøet inngår i ansvaret for læringsmiljøet.

7 Vedtak

Søknad om godkjenning av fagområdet *helse og oppvekst* fra AOF Haugaland oppfyller på en tilfredsstillende måte kravene til godkjenning slik de er utformet i fagskoleloven, forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning og fagskoletilsynsforskriften. Søknaden gjelder også fullmakt til å opprette utdanninger på nye studiesteder. Søknaden gjelder ikke fullmakt til å opprette nettbaserte utdanninger.

Søknad om godkjenning av fagområdet *helse og oppvekst* ved AOF Haugaland godkjennes.

Vedtaket er fattet med hjemmel i

- lov om fagskoleutdanning § 2
- forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-1 (2)

Fagområdet defineres som følger:

Fagområdet relaterer seg til to ulike yrkesfelt: *helse og oppvekst*.

Yrkesfeltet helse omfatter sykehjem, hjemmetjeneste, sykehus/spesialisthelsetjenesten, boliger for mennesker med utviklingshemming, dagsentra, avlastningshjem med mer.

Yrkesfeltet oppvekst omfatter barnehager, skole, SFO, barneboliger, avlastningshjem for barn og unge, barne- og ungdomshjem, fritidsklubber med mer.

Fagområdet begrenses som følger:

Fagområdet bygger på utdanningsprogrammet Vg1 Helse- og oppvekstfag, begrenset til følgende Vg2–3 programområder:

- Vg2 Ambulansefag, Ambulansearbeider (fagbrev)
- Vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag, Barne- og ungdomsarbeider (fagbrev)
- Vg2 Helsearbeiderfag, Helsefagarbeider og Portør (fagbrev)
- Vg2 Helseservicefag, Helsesekretær (yrkeskompetanse)

I tillegg bygger fagområdet på følgende fagbrev fra andre utdanningsprogram:

- Aktivitør, fra utdanningsprogrammet Design og håndverk
- Kokk-/Institusjonskokk, fra utdanningsprogrammet Restaurant og matfag
- Hjelpepleier og omsorgsarbeider, fra utdanningsprogram før Kunnskapsløftet

Vedtaketets omfang

Tilbyder får fullmakt til å opprette og endre stedbaserte fagskoleutdanninger innen det definerte og avgrensede fagområdet. Tilbyder får fullmakt til å opprette nye studiesteder for disse stedbaserte fagskoleutdanningene.

Tilbyder har ikke fullmakt til å opprette utdanninger med undervisningsform: *nettbasert* eller *nettbasert med samlinger*. Tilbyder har ikke fullmakt til å omgjøre eller utvide undervisningsformen på de stedbaserte fagskoleutdanningene til *nettbasert* eller *nettbasert med samlinger*.

Forutsetninger for vedtaket

Det forutsettes at utdanningene som etableres på fullmakt bygger videre på overnevnte utdanningsprogram eller fagbrev.

Det forutsettes også at AOF Haugaland innen 1. mars 2017 må

- tilpasse sine styrende dokumenter etter den gjeldene fagskoleloven, av 1. juli 2016
- inkludere i rutinen for klagebehandling at studentrepresentanten i styret har personlig vara og stemmerett når styret behandler klagesaker
- legge frem en tilfredsstillende garantiordning
- legge frem et mandat, utarbeidet i samarbeid med studentrådet, for studentrådets medlemmer og deres arbeid

8 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- søknad, datert 1. november 2015, NOKUTs saksnummer 15/700-1
- tilsvaret, datert 30. august 2016, NOKUTs saksnummer 16/00160-13
- tydeliggjøring av tilsvaret, datert 3. oktober 2016, NOKUTs saksnummer 16/00160-20

9 Vedlegg 1 – Sakkyndig komité

Til vurderingen av AOF Haugaland's søknad om fagområdegodkjenning, ble følgende komité sammensatt av NOKUT. Komiteen oppfyller kravene til sakkyndiges kompetanse ved godkjenning og revidering av fagområde som fastsatt i fagskoletilsynsforskriften § 2-4.

- **Studieleder Marta Grongstad, Universitetet i Tromsø**
Marta Grongstad er utdannet sykepleier med master i sykepleie og helsefag fra Universitet i Tromsø. Hun har tatt praktisk pedagogisk utdanning, studert IKT og didaktikk og har en videreutdanning innen aldring og eldreomsorg. Grongstad har jobbet mange år som lærer og studieleder av videreutdanningsstudier innen eldreomsorg ved Høgskolen i Tromsø. Hun er nå ansatt som studieleder ved bachelorutdanningen i sykepleie ved Institutt for helse og omsorgsfag, Universitet i Tromsø, Norges arktiske universitet. I 2010-2012 hadde hun permisjon fra studielederstillingen ved UIT og var ansatt i Oslo kommune som fagutviklingssykepleier ved to sykehjem. Hun startet da opp og ledet flere fag- og utviklingsprosjekter for ledere og helsearbeidere i kommunehelsetjenesten. Hun har gjennom flere år hatt et nært samarbeid med ulike utdanningsinstitusjoner, kommuner og spesialisthelsetjenesten rundt kompetanseheving av ulike helsepersonell. Grongstad vært sakkyndig for NOKUT ved flere anledninger, hvorav ved vurdering av utdanning innen utviklingshemming og aldring.
- **Fagrådgiver Tone Hee Åker, Høgskolen i Oslo og Akershus**
Tone Hee Åker er utdannet vernepleier med videreutdanning i målrettet miljøarbeid. I januar 2013 fullførte hun mastergrad i helsefagvitenskap. Åker har lang arbeidserfaring fra arbeid i 1. og 2. linjetjenesten og har bred erfaring med veiledning av fagpersonell på ulike nivåer, brukere og pårørende. Frem til februar 2013 var hun ansatt som vernepleierkonsulent i Oslo kommune hvor hun hadde faglig ansvar for tjenester knyttet til vedtak om praktisk bistand og opplæring, og kurs og opplæringsvirksomhet. Hun har tidligere hatt stilling som prosjektleder i familieveiviserprosjekt ved Oslo Universitetssykehus, som vernepleierkonsulent ved skole og autismesenter, som fagkonsulent i habiliteringstjenesten og som fagkonsulent ved Norsk Forskningsinstitutt for barn med utviklingsforsinkelser. I tillegg har hun gjennomført en rekke aktuelle kurs slik som minoritetshelse og helse og helsetjenester i et multietnisk Norge.
- **Studieleder Ida Pleym Sandvik, Høgskolen Kristiania Nettstudier**
Ida Pleym Sandvik er utdannet pedagog med master i pedagogikk fra Universitetet i Oslo. Ida har siden 2008 jobbet som fagansvarlig for pedagogikk studier ved Høgskolen Kristiania Nettstudier, og er blant annet studieleder for fagskole i oppvekstfag, Barn med særskilte behov. Som fagansvarlig er hun ansvarlig for oppfølging av undervisning, samt utvikling av nye emner og studier i porteføljen. I tillegg til dette sitter Ida i kvalitetsgruppa til Høgskolen Kristiania Nettstudier. Kvalitetsgruppa jobber med å ivareta kvaliteten på alle studier i henhold til kvalitetsområdene. Tidligere har Ida jobbet som pedagogisk leder i barnehage og som konsulent med Oslo voksenopplæring.

- **Studentrådsleder Victoria Søyland, Stavanger offshore tekniske fagskole (SOTS)**
Victoria Søyland studerte ved Time videregående skole, første året *teknisk industriell produksjon* og andre året *produksjon og industriell teknikk*). Søyland tok fagbrev som sveiser i 2013 og startet på SOTS høsten 2014. Hun er per dags dato student ved fagskoleutdanningen *maskinteknikk*. Søyland har alltid vært interessert i elever og studenters rettigheter og har deltatt i elev-/studentråd siden barneskolen. Nå er hun studentrådsleder på SOTS og er tillitsvalg i hovedstyret i Organisasjon for norske fagskolestudenter(ONF).

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved tilbyder eller ha andre tilknytninger til tilbyder som kan medføre inhabilitet. De sakkyndige har erklært at de ikke er inhabile i saken. Tilbyder har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige og hadde ingen innvending.